

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης
& Καταπολέμησης της Φτώχειας

ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ, ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ
ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΡΟΜΑ

«Τοπικό Σχέδιο Δράσης Δήμου Αγίας Βαρβάρας»

Το παρόν Τοπικό Σχέδιο Δράσης αποτελεί ένα δυναμικό εργαλείο το οποίο διαμορφώθηκε ώστε να υποστηρίξει την υλοποίηση δράσεων κοινωνικής ένταξης των Ρομά σε τοπικό επίπεδο, με τη συνδρομή όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Στοχεύει να συμβάλλει στην αποτελεσματική υλοποίηση και παρακολούθηση των δράσεων και των παρεμβάσεων της νέας Εθνικής Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030 και για το λόγο αυτό δύναται να αναπτύσσεται και να αναδιαμορφώνεται καθ' όλη τη διάρκεια της νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2025

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	3
Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021-2030 (ΕΣΚΕ ΡΟΜΑ)	6
ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ.....	11
Διοικητικά στοιχεία του Δήμου, ωφελούμενοι και τυπολογία.....	11
Κέντρο Κοινότητας - Παράρτημα Ρομά.....	12
Εμπλεκόμενες δομές και εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν στο Δήμο	13
ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ.....	18
Σύντομη περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης.....	18
Δυνατά Σημεία – Αδυναμίες – Ευκαιρίες – Απειλές	20
Ιεράρχηση θεμάτων ένταξης Ρομά στο Δήμο	22
ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ.....	25
Γενικοί Επιχειρησιακοί στόχοι του Δήμου αναφορικά με τους πληθυσμούς Ρομά.....	25
Περιγραφή Διαδικασιών Διαβούλευσης.....	28
ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ.....	29
Προτεινόμενες δράσεις ανά πυλώνα και προϋπολογισμός	29
Πίνακας 2	38
Τρόπος υλοποίησης και χρονοδιάγραμμα των προτεινόμενων δράσεων Σφάλμα! Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.	
ΠΙΝΑΚΑΣ 3	46
Συμβατότητα και προγραμματισμός δράσεων με τα Περιφερειακά Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ΕΚΤ+ & ΕΤΠΑ)	46

Εισαγωγή

Το «Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη, την Ισότητα και τη Συμμετοχή των Ρομά των Δήμων» αποτελεί την εξειδίκευση της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030 σε συγκεκριμένες δράσεις που θα υλοποιηθούν από τον εκάστοτε Δήμο. Έχει ως σκοπό να περιγράψει τις προβλεπόμενες ενέργειες που πρόκειται να υλοποιηθούν σε τοπικό επίπεδο, το χρονικό διάστημα υλοποίησης τους καθώς και τεκμηριωμένο ενδεικτικό προϋπολογισμό ανά είδος παρέμβασης, σύμφωνα με τις ανάγκες των πληθυσμών Ρομά που διαβιούν στα όρια των Δήμων. Το Τοπικό Σχέδιο Δράσης θα επικαιροποιείται ανά διετία.

Πέρα από τις δράσεις για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, στόχος είναι και η κοινωνική ένταξη και «γεφύρωση» της κοινωνικής απόστασης, που χωρίζει τους Ρομά από την υπόλοιπη τοπική κοινωνία μέσα από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις.

Το Τοπικό Σχέδιο Δράσης καταρτίζεται από τις υπηρεσίες του ενδιαφερόμενου Δήμου ακολουθώντας, για λόγους διευκόλυνσης, τον τρόπο συμπλήρωσης που προτείνεται από την Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας ως αρμόδιος φορέας για τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης των Ρομά, η οποία δύναται να συνδράμει παρέχοντας κατευθύνσεις και περαιτέρω οδηγίες, εφόσον ζητηθεί.

Η βασική τυπολογία των περιοχών διαμονής των Ρομά σύμφωνα με την «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο, 2021» ορίζεται ως:

Βασική κατάταξη περιοχών

1	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Σύνολο Περιοχών Διαβίωσης	Πληθυσμός Ρομά
	Τύπου Ι «Άκρως υποβαθμισμένες περιοχές» Συνθήκες διαβίωσης μη αποδεκτές με καλύβια, παραπήγματα και απουσία βασικών υποδομών.	77	12.216
	Τύπου ΙΙ «Μικτός καταυλισμός» Ανάμιξη σπιτιών με πρόχειρες κατασκευές (παραπήγματα, σκηνές /τσαντρία, λυόμενες κατασκευές (container) με μόνιμη, συνήθως, χρήση και μερική υποδομή (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, οδοποιίας), συνήθως στις παρυφές κατοικημένης περιοχής.	122	46.838
	Τύπου ΙΙΙ «Γειτονιά» «Γειτονιά» σε μόνιμη χρήση, συχνά σε υποβαθμισμένες περιοχές του αστικού ιστού (κυρίως σπίτια, κανονική οικοδομή - διαμερίσματα ή μονοκατοικίες και κάποιες λυόμενες κατασκευές (container)).	67	34.741

2	ΔΙΑΣΠΑΡΤΑ : Διαβίωση εκτός Οικισμών	196	23.700
	ΣΥΝΟΛΟ	462	117.495

Η περιγραφή των προτεινόμενων δράσεων του Δήμου ακολουθεί τους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030 σε επίπεδο οικισμού/καταυλισμού και καταγράφει, μεταξύ άλλων, τον αριθμό των ωφελούμενων, την εκτίμηση κόστους, τις πηγές χρηματοδότησης, τους δυνητικούς φορείς υλοποίησης και τις προαπαιτούμενες ενέργειες για την υλοποίηση των δράσεων.

Η ολοκληρωμένη παρέμβαση για την Κοινωνική ένταξη των Ρομά διαπνέεται από ολιστικό χαρακτήρα παρεμβαίνοντας και στους τέσσερις (4) Πυλώνες της Εθνικής Στρατηγικής.

Η βιωσιμότητα ωστόσο κάθε μορφής δράσης που αφορά την τοπική κοινότητα προϋποθέτει τη διασφάλιση συναίνεσης, συνεργασίας και συμμετοχής από την πλευρά των εκπροσώπων της ομάδας στόχου.

Προτεραιότητα αποτελεί η θετική κινητοποίηση των Ρομά, αλλά και των μη Ρομά κατοίκων, ώστε η σχεδιαζόμενη παρέμβαση να συνεισφέρει στην καταπολέμηση στερεοτύπων, στην ανάπτυξη θετικών προτύπων και καθιέρωση καθημερινών δεσμών της τοπικής κοινότητας που σε βάθος χρόνου θα συμβάλουν στην εξάλειψη φαινομένων περιθωριοποίησης και κοινωνικού αποκλεισμού.

Εκτός από μια σύντομη περιγραφή της νέας Εθνικής Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά, 2021-2030, το Τοπικό Σχέδιο Δράσης των Δήμων αποτελείται από τέσσερις (4) ενότητες.

Η **πρώτη ενότητα** αφορά στη συμπλήρωση διοικητικών στοιχείων και τυπολογίας των οικισμών/καταυλισμών παράλληλα με πληροφορίες για τα Κέντρα Κοινότητας και τα Παραρτήματα Ρομά ενώ η **δεύτερη ενότητα** περιλαμβάνει σύντομη περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης καθώς και των ενεργειών του δήμου για την αντιμετώπιση των προβλημάτων στους ως άνω οικισμούς/καταυλισμούς. Για την περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης αποστέλλεται συνημμένα η σύνοψη της έρευνας με θέμα «Καταγραφή οικισμών και πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (2021)» η οποία διεξήχθη με τη συμμετοχή των δήμων. Σε περίπτωση που υπάρχει μεταβολή σε αυτά θα πρέπει να επισημανθούν οι σχετικές αλλαγές.

Στην **τρίτη ενότητα** θα γίνει περιγραφή της επιχειρησιακής στρατηγικής του δήμου αναφορικά με τους πληθυσμούς Ρομά που διαβιούν εντός των ορίων του, οι ευρύτεροι

σχεδιασμοί και στόχοι, οι εμπλεκόμενοι φορείς, ο τρόπος διασφάλισης του ολιστικού χαρακτήρα των παρεμβάσεων και οι διαδικασίες διαβούλευσης.

Η **τέταρτη ενότητα** περιλαμβάνει δύο πίνακες. Ο πίνακας 1 αφορά τις προτεινόμενες δράσεις κάθε δήμου καθώς και τον αριθμό των ωφελούμενων, τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό τους, τους φορείς υλοποίησης, τις πηγές χρηματοδότησης καθώς και τους εμπλεκόμενους φορείς. Ο πίνακας 2 αφορά τον τρόπο υλοποίησης, τις προαπαιτούμενες ενέργειες και το χρονοδιάγραμμα των προτεινόμενων δράσεων. Οι πίνακες αυτοί θα πρέπει να συμπληρωθούν λαμβάνοντας υπόψη τη διασύνδεσή τους με τους Πυλώνες της Ε.Σ.Κ.Ε. Ρομά 2021-2030 (Παράρτημα 1) καθώς και τις δράσεις που αφορούν Ρομά και έχουν συμπεριληφθεί στα Περιφερειακά Προγράμματα της νέας Προγραμματικής Περιόδου ΕΣΠΑ 2021-2027 (Παράρτημα 2).

Επισημαίνεται ότι όπου κριθεί απαραίτητο θα πρέπει να συμπληρωθούν ξεχωριστοί πίνακες ανά οικισμό/καταυλισμό, εφόσον οι προτεινόμενες από το δήμο δράσεις ενδέχεται να διαφοροποιούνται ανάλογα με τις ανάγκες, τις ιδιαιτερότητες και το πλήθος των ωφελούμενων πληθυσμών Ρομά (όπως π.χ. προσωρινή μετεγκατάσταση).

Επιπλέον, για τη αποτύπωση των προτεινόμενων δράσεων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η υφιστάμενη κατάσταση του πληθυσμού Ρομά κάθε δήμου όπως κατατέθηκε στην *Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας* βάσει της υπ. αρ. πρωτ: 48378/08.07.2021 επιστολή που αφορούσε στην καταγραφή των οικισμών και πληθυσμού Ρομά σε επίπεδο δήμων.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το παρόν Τοπικό Σχέδιο Δράσης θα επικαιροποιείται ανά διετία.

Η νέα Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021-2030 (ΕΣΚΕ Ρομά), εκπονήθηκε στη βάση των κατευθύνσεων, προτεραιοτήτων και στόχων, που έχουν τεθεί για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στο ευρωπαϊκό στρατηγικό πλαίσιο ως το 2030, στη Σύσταση της 12ης Μαρτίου 2021, καθώς και στο Σχέδιο Δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων.

Η ΕΣΚΕ Ρομά 2021-2030 αποτελεί αναγκαίο πρόσφορο όρο (enabling condition) στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 για τον ειδικό στόχο “Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά” του ΕΚΤ+.

Η νέα στρατηγική στόχευση για την κοινωνική ένταξη των Ρομά με ορίζοντα δεκαετίας αποτελεί το αποτέλεσμα εις βάθος μελέτης και συμμετοχικής διαδικασίας, με τη συνεισφορά των συναρμόδιων υπουργείων και φορέων καθώς και των εκπροσώπων των φορέων Ρομά. Η νέα ΕΣΚΕ Ρομά διαρθρώνεται σε τέσσερις (4) πυλώνες, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν τις εθνικές προτεραιότητες και στρατηγικούς στόχους, τα μέτρα πολιτικής και τις θεσμικές παρεμβάσεις για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά σε εθνικό, τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

ΠΥΛΩΝΑΣ Ι. «Πρόληψη και καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά»

ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙ. «Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε βασικές υπηρεσίες και αγαθά (εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)»

ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙΙ. «Πρόληψη και καταπολέμηση των στερεοτύπων και των διακρίσεων σε βάρος των Ρομά»

ΠΥΛΩΝΑΣ ΙV. «Προώθηση της ενεργού συμμετοχής των Ρομά στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή».

¹ Η Ε.Σ.Κ.Ε Ρομά 2021-2030 είναι διαθέσιμη στο <http://egroma.gov.gr>

Η νέα στρατηγική:

- **διασυνδέει την ΕΣΚΕ Ρομά 2021-2030 με λοιπές εθνικές στρατηγικές** π.χ. Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και τη Μείωση της Φτώχειας 2021 – 2027, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες 2020 – 2023, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού 2021 – 2023, κ.λπ.
- **ενισχύει ιδιαίτερα την περιφερειακή & τοπική προσέγγιση** και προσβλέπει σε στρατηγικές συνεργασίες σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- προωθεί τη **συστηματική χαρτογράφηση των Ρομά στην Ελλάδα**.
- υποστηρίζει την **εφαρμογή τεκμηριωμένης πολιτικής (evidencebasedpolicies)** που βασίζεται στον **εντοπισμό των αναγκών των Ρομά σε τοπικό επίπεδο**, ώστε να συντονίζεται η ανάπτυξη ειδικών, προσαρμοσμένων στις ανάγκες, τοπικών παρεμβάσεων.
- καθιερώνει **στρατηγικές συνεργασίες και συνέργειες** με βασικούς εμπλεκόμενους φορείς σε συγκεκριμένα ζητήματα κοινωνικής ένταξης των Ρομά.
- δίνει έμφαση στην ενδυνάμωση, τη συμμετοχή και την αναβάθμιση δεξιοτήτων των **παιδιών και νέων Ρομά**.
- υπογραμμίζει τη **διάσταση του φύλου**, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ενδυνάμωση και την ενίσχυση των δεξιοτήτων και της συμμετοχής των κοριτσιών και των γυναικών Ρομά.
- εξασφαλίζει **συστηματική διαβούλευση με τους εκπροσώπους των Ρομά και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών**, και οργανώσεων της νεολαίας Ρομά σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης.
- επενδύει στην **ανάπτυξη συστήματος δεικτών** που θα επιτρέψουν τη συστηματική παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τη συνεχή προσαρμογή της νέας στρατηγικής.

Ωφελούμενοι

Ωφελούμενοι της Στρατηγικής είναι οι Ρομά οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, δηλαδή όσοι διαθέτουν την ελληνική ιθαγένεια, Ρομά πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν το δικαίωμα ελεύθερης μετακίνησης. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις εξής ομάδες:

- Ρομά που διαβιών σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού,
- Παιδιά και νέοι Ρομά,
- Ρομά εκτός εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης (NEETs),
- Γυναίκες Ρομά,

- Αλλοδαποί Ρομά (σε συνέργεια με το πεδίο παρέμβασης της μεταναστευτικής πολιτικής για αλλοδαπούς Ρομά).

ΠΥΛΩΝΑΣ Ι. «Πρόληψη και καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά»

Ο Πυλώνας Ι εστιάζει στην προστασία των ατόμων και οικογενειών Ρομά που βιώνουν συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού² και είτε βρίσκονται σε κατάσταση απόλυτης στέρησης είτε αδυνατούν να εξασφαλίσουν μέσω της χρήσης ιδίων πόρων (εισόδημα από απασχόληση, οικονομικές δραστηριότητες, περιουσία) αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης. Η συγκεκριμένη ομάδα του πληθυσμού των Ρομά αποτελεί κατηγορία υψηλής προτεραιότητας της ΕΣΚΕ Ρομά, καθώς εμφανίζει τον υψηλότερο βαθμό κινδύνου και την επιτακτικότερη ανάγκη υποστήριξης από τις οργανωμένες κοινωνικές υπηρεσίες, ιδίως σε περιόδους οικονομικής ύφεσης και έκτακτων συνθηκών (όπως π.χ. η πανδημία του κορωνοϊού COVID-19). Η στόχευση των μέτρων επικεντρώνεται κατ' αρχήν στην ισότιμη πρόσβαση των ενδιαφερομένων Ρομά σε γενικά προγράμματα κοινωνικής προστασίας για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Προβλέπονται όμως και ειδικές παρεμβάσεις αποκλειστικής στόχευσης σε Ρομά για την επιτάχυνση της κοινωνικής ένταξης.

ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙ. «Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε βασικές υπηρεσίες και αγαθά»

Ο Πυλώνας ΙΙ εστιάζει στην ισότιμη πρόσβαση των Ρομά στις βασικές υπηρεσίες και αγαθά που συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην παροχή κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης, απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης, κοινωνικής κατοικίας, παιδικής φροντίδας, μακροχρόνιας φροντίδας και κοινωνικής πρόνοιας. Συγκεκριμένα, προωθείται η ανάπτυξη τομεακών μέτρων στους τομείς εκπαίδευσης, απασχόλησης, υγείας, κοινωνικής ένταξης και φροντίδας και στέγασης. Η στόχευση των τομεακών μέτρων επικεντρώνεται κατ' αρχήν στην ισότιμη πρόσβαση των Ρομά σε γενικές υπηρεσίες, προγράμματα και παρεμβάσεις (mainstreaming) που εξυπηρετούν το σύνολο του πληθυσμού. Προβλέπονται, όμως, και ειδικές παρεμβάσεις αποκλειστικής στόχευσης σε Ρομά (όπως, ενδεικτικά, η πρόληψη και

²Η κατηγορία αυτή αφορά σύμφωνα με την κρατούσα στατιστική προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής άτομα, τα οποία α) είτε θεωρούνται φτωχοί (δηλαδή το διαθέσιμο εισόδημα τους δεν υπερβαίνει το 60% του μέσου εθνικού εισοδήματος), β) είτε ζουν σε κατάσταση στέρησης (δηλαδή στερούνται βασικά καταναλωτικά αγαθά ή αδυνατούν να ανταπεξέλθουν σε στοιχειώδεις υποχρεώσεις), γ) είτε ζουν σε νοικοκυριά με πολύ χαμηλή ένταση εργασίας. Το 2019 περίπου 3.100.000 άτομα (30% του πληθυσμού) βρίσκονταν σε κίνδυνο φτώχειας ή / και κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα σύμφωνα με τα αποτελέσματα της δειγματοληπτικής Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών 2020 (με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το 2018).

καταπολέμηση της σχολικής διαρροής των παιδιών Ρομά, πρόγραμμα υποτροφιών για Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες κλπ.), που επιδιώκουν να ενισχύσουν την κοινωνική ένταξη.

ΠΥΛΩΝΑΣ III. «Πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και των στερεοτύπων σε βάρος των Ρομά»

Ο Πυλώνας III εστιάζει σε παρεμβάσεις πρόληψης και καταπολέμησης των διακρίσεων κατά των Ρομά στις σχέσεις τους με το κράτος, την αγορά και την Κοινωνία των Πολιτών. Οι Ρομά που πλήττονται από τον ρατσισμό αφενός, βιώνουν τον αντίκτυπό του ως προς την ισότιμη πρόσβασή τους στην απασχόληση, την υγειονομική περίθαλψη, τη στέγαση, την κοινωνική φροντίδα και την εκπαίδευση, ενώ συχνά αντιμετωπίζουν και κρούσματα βίας ή καταπάτησης των δικαιωμάτων τους. Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο γίνεται λόγος για τον αντιτσιγγανισμό (antigypsyism), μία διακριτή μορφή ρατσισμού με ιστορικές ρίζες που εκδηλώνεται σε θεσμικό, κοινωνικό και διαπροσωπικό επίπεδο και απορρέει από αρνητικά, κατά βάση, στερεότυπα για τους Ρομά. Σύμφωνα με τον FRA, ο αντιτσιγγανισμός αποτελεί κύριο εμπόδιο στις προσπάθειες βελτίωσης των ευκαιριών, της διαβίωσης και της κοινωνικής ένταξης των Ρομά.

Στο πλαίσιο της νέας ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030, τα ζητήματα αυτά προσεγγίζονται διακριτά, δεδομένου ότι αποτελούν διαχρονικά κύριο παράγοντα ενίσχυσης και συντήρησης της περιθωριοποίησης των Ρομά και αντιμετώπισής τους με προκατάληψη και διαχωρισμό. Στο πλαίσιο του Πυλώνα III, προβλέπονται ειδικά θεματικά μέτρα με στόχο την πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων, των εγκλημάτων και της ρητορικής μίσους, του ρατσισμού και των πολλαπλών διακρίσεων σε βάρος των Ρομά. Επιπλέον, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε δράσεις με στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε θέματα αποδοχής της διαφορετικότητας και της κουλτούρας των Ρομά, την ανάδειξη θετικών προτύπων καθώς και την προβολή των ιδιαίτερων πολιτισμικών και ιστορικών στοιχείων των Ρομά.

ΠΥΛΩΝΑΣ IV. «Πρωώθηση της ενεργού συμμετοχής των Ρομά στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή»

Ο Πυλώνας IV επικεντρώνεται σε παρεμβάσεις πρόληψης και αντιμετώπισης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Ρομά σε σχέση με την ουσιαστική συμμετοχή τους στον σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση κρίσιμων δημόσιων πολιτικών. Παράλληλα, προωθεί ένα μοντέλο ενδυνάμωσης και ανάπτυξης ικανοτήτων της κοινότητας των Ρομά, των δημόσιων αρχών και της Κοινωνίας των Πολιτών με την οικοδόμηση συνεργασίας και εμπιστοσύνης. Ο Πυλώνας IV περιλαμβάνει μέτρα με ανάλογες δράσεις για την ενίσχυση της ενδυνάμωσης των Ρομά και ειδικά των νέων και των γυναικών Ρομά,

με στόχο την ενεργό δραστηριοποίησή τους στα κοινωνικά δρώμενα, καθώς και για την προώθηση της συμμετοχής των Ρομά και της ανάπτυξης σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας με την τοπική κοινωνία και υπηρεσίες. Επιδιώκεται η ενίσχυση της αυτοδιαχείρισης και κοινωνικής χειραφέτησης των Ρομά ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους στην προσωπική, επαγγελματική και κοινωνική ζωή. Επιπλέον, επιχειρείται η περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση συνθηκών κοινωνικού διαλόγου, διαβούλευσης και συναίνεσης για την ομαλή κοινωνική συνύπαρξη των Ρομά και μη Ρομά στην τοπική κοινωνία.

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Διοικητικά στοιχεία του Δήμου, ωφελούμενοι και τυπολογία

Δημοτική Ενότητα	ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ
Περιφερειακή Ενότητα	ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ
Περιφέρεια	ΑΤΤΙΚΗΣ

	Αριθμός	Πηγή
Συνολικός πληθυσμός Δήμου	26.759 (Απογραφή 2021)	ΕΛΣΤΑΤ
Συνολικός πληθυσμός Ρομά στο Δήμο	2.665	Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
Ποσοστιαία αναλογία πληθυσμού Ρομά με το γενικό πληθυσμό (%)		
Συνολικός αριθμός περιοχών διαμονής		
Σύνολο καταυλισμών τύπου Ι		
Σύνολο καταυλισμών τύπου ΙΙ		
Σύνολο καταυλισμών τύπου ΙΙΙ	1	
Υπάρχουν Ρομά από άλλες χώρες (εκτίμηση και χώρες προέλευσης)	Περίπου 50 νοικοκυριά κυρίως Αλβανικής καταγωγής	Διευρυμένο Κέντρο Κοινότητας Με Παράρτημα Ρομά

Οικισμός/καταυλισμός ³	Αριθμός ωφελούμενων ανά οικισμό/καταυλισμό	Τύπος οικισμού/καταυλισμού σύμφωνα με την τυπολογία
«Γειτονιά» σε μόνιμη χρήση, συχνά σε υποβαθμισμένες περιοχές του αστικού ιστού. Η πλειοψηφία των Ρομά διαμένουν κυρίως σε σπίτια, μονοκατοικίες ή διαμερίσματα ιδιόκτητα ή ενοικιαζόμενα.	2.665	Τύπου III

Κέντρο Κοινότητας - Παράρτημα Ρομά

Στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού της Ελληνικής Πολιτείας και της Περιφέρειας Αττικής, και με σκοπό την ενίσχυση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του συστήματος κοινωνικής προστασίας, ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας προχώρησε στη δημιουργία Κέντρου Κοινότητας, με στόχο την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες που υλοποιούνται τόσο σε τοπικό όσο και σε κεντρικό επίπεδο και από τα οποία μπορούν δυνητικά να ωφεληθούν οι κάτοικοι του Δήμου.

Το Κέντρο Κοινότητας στεγάζεται στην οδό Αριστομένους 8, σε κεντρικό σημείο της πόλης, με εύκολη πρόσβαση από όλες τις γειτονιές. Στελεχώνεται από εξειδικευμένο προσωπικό των εξής ειδικοτήτων: τέσσερις (4) κοινωνικές λειτουργούς, μία (1) φιλόλογο, μία (1) ψυχολόγο και μία (1) νοσηλεύτρια.

Παράλληλα με την Κεντρική Δομή, το 2017 δημιουργήθηκε το Παράρτημα Ρομά, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση και υποστήριξη του πληθυσμού Ρομά που διαμένει διάσπαρτα στον αστικό ιστό της Αγίας Βαρβάρας. Το Παράρτημα στεγάζεται επίσης στην οδό Αριστομένους 8 και διαθέτει προσωπικό των εξής ειδικοτήτων: μία (1) κοινωνική λειτουργό, μία (1) σύμβουλο απασχόλησης, μία (1) διαμεσολαβήτρια, έναν (1) επισκέπτη υγείας (θέση σε αναμονή προκήρυξης λόγω παραίτησης), μία (1) φιλόλογο και μία (1) παιδαγωγό.

³ Σε περίπτωση της ύπαρξης άνω του ενός καταυλισμού/οικισμού, οι γραμμές του πίνακα θα προσαρμοστούν αναλόγως.

Πίνακας Προσωπικού Παραρτήματος Ρομά του Κέντρου Κοινότητας

Ειδικότητα	Τηλέφωνο επικοινωνίας	email
Κοινωνική λειτουργός	2132019304	patsari.l@agiavarvara.gr
Σύμβουλος απασχόλησης	2105445400	d.kosmidou@agiavarvara.gr
Διαμεσολαβήτρια Ρομά	2132019303	dimitriou_aikaterini@hotmail.com
Φιλολόγος	2132019377	selimis_dimitris@agiavarvara.gr
Παιδαγωγός	2132019396	katerina.kounnama@agiavarvara.gr
Επισκέπτης υγείας	εν αναμονή προκήρυξης της θέσης	

Παρακαλούμε να οριστεί από το Δήμο στέλεχος επικοινωνίας (contact point) για τα ζητήματα που περιγράφονται στο Τοπικό Σχέδιο Δράσης:

Ονοματεπώνυμο Υπεύθυνου/ης για το Τοπικό Σχέδιο Δράσης ⁴ :	Τηλ. επικοινωνίας	Ηλ. Ταχυδρ.:
Τριανταφυλλιά Πάτσαρη	2132019304	patsari.l@agiavarvara.gr

Εμπλεκόμενες δομές και εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα που λειτουργούν στο Δήμο

Στο Δήμο Αγίας Βαρβάρας δεν λειτουργούν νομικά πρόσωπα.

Η προώθηση της κοινωνικής ένταξης των Ρομά αποτελεί διατομεακή πολιτική, στην οποία εμπλέκονται όλες οι δομές και υπηρεσίες του Δήμου, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους. Στόχος είναι η ανάπτυξη συντονισμένων παρεμβάσεων σε όλα τα πεδία της τοπικής πολιτικής — περιβάλλον, εκπαίδευση, κοινωνική προστασία, οικονομική ανάπτυξη — καθώς και η ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και της ενεργού συμμετοχής των πολιτών.

⁴ Το ίδιο άτομο θα πρέπει να είναι και το Περιφερειακό Σημείο Επαφής από το Δήμο, σύμφωνα με την Ε.Σ.Κ.Ε Ρομά 2021-2030.

Ειδικότερα:

A. Εμπλεκόμενες δημοτικές δομές και υπηρεσίες

1. Διεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής: Έχει αυξημένο ρόλο. Η Διεύθυνση διαρθρώνεται στα παρακάτω τρία τμήματα:

Τμήμα Άσκησης Κοινωνικής Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας

Βασικές Αρμοδιότητες:

Ασκήι κοινωνική εργασία με άτομα, οικογένειες και ομάδες. Διενεργεί κοινωνικές έρευνες και αξιολογήσεις αναγκών. Παρέχει πληροφόρηση συμβουλευτική, ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη. Συνεργάζεται με εξειδικευμένους φορείς, εντός και εκτός Δήμου, για την αντιμετώπιση εξειδικευμένων προβλημάτων. Παρεμβαίνει σε περιπτώσεις κρίσεων και εκτάκτων κοινωνικών αναγκών. Υλοποιεί το πρόγραμμα παροχής κοινωφελούς εργασίας αντί έκτισης ποινής.

Μεριμνά για την παιδική προστασία σε συνεργασία με αρμόδιους και εξειδικευμένους φορείς. Αναλαμβάνει δράσεις πρόληψης της βίας κατά των γυναικών και αντιμετώπισης των κοινωνικών στερεότυπων με βάση το φύλο.

Σχεδιάζει και εισηγείται προγράμματα δράσης για την προώθηση της απασχόλησης. Μεριμνά για τη δημιουργία και λειτουργία μηχανισμών ενημέρωσης των ανέργων σχετικά με ευκαιρίες απασχόλησης. Συμβάλλει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω επαγγελματικού προσανατολισμού, επαγγελματικής κατάρτισης και δράσεων δια βίου μάθησης σε συνεργασία με την αρμόδια, για τη δια βίου μάθηση, Διεύθυνση του Δήμου. Υλοποιεί δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας.

Μεριμνά για την παροχή ενισχυτικής διδασκαλίας σε μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης. Εισηγείται τη μείωση ή απαλλαγή διδάκτρων/συνδρομών σε δημοτικά αθλητικά και καλλιτεχνικά προγράμματα του Δήμου, για τους ευάλωτους πολίτες. Υλοποιεί προγράμματα γραμματισμού ενηλίκων και ψηφιακής ενδυνάμωσης

Σχεδιάζει, προγραμματίζει και μεριμνά για την εφαρμογή μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας και προαγωγή υγείας, ενηλίκων και ανηλίκων

Στο πλαίσιο αυτού του Τμήματος εντάσσονται οι λειτουργίες **Διευρυμένου Κέντρου Κοινότητας και Παραρτήματος Ρομά**, το οποίο συστάθηκε με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου βάσει του ν. 4368/2016 (Α' 21).

Τμήμα Εποπτείας, Ελέγχου και Διαχείρισης Προγραμμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας

Βασικές Αρμοδιότητες:

Πραγματοποιεί κοινωνικές εκθέσεις – έρευνες για την χορήγηση των επιδομάτων. Μεριμνά για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης. Εκδίδει πιστοποιητικά οικονομικής αδυναμίας. Μεριμνά για την παροχή δωρεάν φαρμακευτικής περίθαλψης σε ανασφάλιστα άτομα.

Τμήμα Υγιούς Γήρανσης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Βασικές Αρμοδιότητες:

Ενεργεί για την Ανοικτή Προστασία των Ηλικιωμένων. Σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα κοινωνικής αλληλεγγύης σε ευπαθείς ομάδες. Σχεδιάζει και εφαρμόζει προγράμματα αντιμετώπισης της ένδειας. Έχει την εποπτεία των προγραμμάτων Βοήθεια στο σπίτι. Ενεργοποιεί και οργανώνει τους εθελοντές. Σχεδιάζει και υλοποιεί δράσεις ευαισθητοποίησης της κοινότητας. Οργανώνει ψυχαγωγικές δραστηριότητες για ηλικιωμένους και ευάλωτες ομάδες. Σχεδιάζει και εφαρμόζει προγράμματα προαγωγής υγείας και πρωτοβάθμιας φροντίδας

Στο πλαίσιο αυτού του Τμήματος εντάσσονται οι λειτουργίες των δομών και προγραμμάτων:

- **Α΄ και Γ΄ Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ).** Τα Κ.Α.Π.Η. αποτελούν θεσμό από τη δεκαετία του 1980 που λειτουργεί με σκοπό την πρόληψη ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων και την ενεργό παρουσία τους στην κοινωνική ζωή. Προσφέρουν ψυχοσυναισθηματική και κοινωνική στήριξη, υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, δυνατότητες δημιουργικής απασχόλησης, επιμόρφωσης και ψυχαγωγίας.
- **Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ).** Συστάθηκε το 2004 εντός του πλαισίου συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων από το Π.Ε.Π. Αττικής, μετά από την έγκριση πρότασης του Δήμου. Απευθύνεται σε ηλικιωμένους μη δυνάμενους να αυτοεξυπηρετηθούν πλήρως, ο φροντιστής των οποίων εργάζεται ή αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα ή προβλήματα υγείας και αδυνατεί να ανταποκριθεί στην φροντίδα που ανέλαβε.

- **Υπηρεσία «Βοήθεια στο Σπίτι»:** Απευθύνεται σε άτομα της τρίτης ηλικίας που δεν αυτοεξυπηρετούνται πλήρως και σε άτομα με κινητικές δυσλειτουργίες και ειδικά προβλήματα, με προτεραιότητα αυτούς που ζουν μόνοι ή δεν έχουν την πλήρη φροντίδα της οικογένειας ή που το εισόδημά τους δεν επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Από το 2019 βάσει του ν.4583/2018 το πρόγραμμα εντάχθηκε στις δημοτικές αρμοδιότητες και αποτελεί υπηρεσία της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πολιτικής.
- **Κέντρο Φιλίας και Αλληλεγγύης (ΚΕΦΑ.).** Απευθύνεται σε ηλικιωμένους, ΑμεΑ, απόρους και γενικά άτομα που έχουν ανάγκη την κοινωνική αλληλεγγύη ανεξάρτητα από ηλικία. Στο χώρο του φιλοξενούνται οι δομές παροχής βασικών αγαθών.
- **Δομή Παροχής Συσσιτίου, Κοινωνικό Παντοπωλείο και Κοινωνικό Φαρμακείο.** Είναι δομές παροχής βασικών αγαθών που συστάθηκαν για την αντιμετώπιση της φτώχειας μετά από έγκριση σχετικής πρότασης του Δήμου από τις αρμόδιες αρχές και λειτουργούν από το 2017 (Η λειτουργία τους, σήμερα, εντάσσεται στο Περιφερειακό Πρόγραμμα «Αττική 2021-2027» της Περιφέρειας Αττικής, με την Συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικούς Πόρους στο πλαίσιο του «ΕΣΠΑ 2021-2027»).
- **Δημοτικό ΚΕΠ Υγείας:** Συμβάλλει στο σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη των νοσημάτων και την προαγωγή της υγείας με βάση τις ανάγκες κάθε ηλικίας. Συστάθηκε με τη συνεργασία του Ελληνικού Διαδημοτικού Δικτύου Υγιών Πόλεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ).
- **Δημοτικό Φυσιοθεραπευτήριο:** Εξοπλίστηκε το 2021 εντός του πλαισίου επιχορηγούμενων προγραμμάτων από το ΕΣΠΑ 2014-2020.
- **Δημοτική Τράπεζα Αίματος «Χρήστος Παπαδόπουλος»** Από το 2020 βρίσκεται σε πλήρη επαναλειτουργία και πραγματοποιεί δράσεις συνεργαζόμενη με το Νοσοκομείο «Αλεξάνδρα».

2. Διεύθυνση δομών Προσχολικής ηλικίας, δημιουργικής απασχόλησης και Παιδείας. Η Διεύθυνση λειτουργεί δομές και υποστηρίζει τη λειτουργία των σχολικών μονάδων:

- **Βρεφονηπιακοί και Παιδικοί Σταθμοί** Στον Δήμο λειτουργούν 3 δημοτικές δομές βρεφικής και παιδικής φροντίδας με επαρκή και κατάλληλο εξοπλισμό και παιδαγωγικό πρόγραμμα που, μεταξύ άλλων, συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση των παιδιών.

- **Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ):** Το δημοτικό ΚΔΑΠ φιλοξενεί παιδιά από 5 έως και 12 ετών και μπορούν να γίνουν δεκτά και παιδιά με ελαφριάς μορφής κινητικά ή αισθητηριακά προβλήματα.
- **Σχολικές μονάδες** (παροχή υποστήριξης). Στο Δήμο λειτουργούν 9 Νηπιαγωγεία, 7 Δημοτικά Σχολεία, 3 Γυμνάσια και 2 Λύκεια. Ένα σχολείο από κάθε βαθμίδα λειτουργεί ως πειραματικό.
- **Δημοτική Βιβλιοθήκη** (συμπεριλαμβανομένης της κινητής βιβλιοθήκης που λειτουργεί με στόχο την ενίσχυση της φιλιαναγνωσίας και τη διεύρυνση της πρόσβασης στο βιβλίο για όλους τους πολίτες)

Κέντρο Δια Βίου Μάθησης και το Δημοτικό Πανεπιστήμιο Ελεύθερης Μάθησης: Το Δημοτικό Πανεπιστήμιο Ελεύθερης Μάθησης, είναι ανοιχτό σε όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από ηλικία και μορφωτικό επίπεδο. Υλοποιεί δωρεάν εκπαιδευτικά σεμινάρια και διαλέξεις με εισηγητές του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα διαμορφώνεται με βάση διαπιστωμένες εκπαιδευτικές ανάγκες και ενδιαφέροντα των πολιτών.

3. Διεύθυνση Πολιτισμού και Αθλητισμού η οποία περιλαμβάνει εκπαιδευτικές δομές που καλύπτουν όλες τις μορφές Τέχνης, εκπαιδευτικά αθλητικά τμήματα και επιπλέον, υλοποιεί δράσεις στα σχολεία και τις γειτονίες, που προάγουν τη συμπεριληπτικότητα και συμβάλλουν την βελτίωση της ποιότητας ζωής όλων των κατοίκων.

4. Λοιπές Διευθύνσεις του Δήμου στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους για την αστική ανάπτυξη (τεχνικές υπηρεσίες), τον εθελοντικό και την ενεργό πολιτότητα (υπηρεσίες υποστήριξης των πολιτών και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης) κ.λπ.

B. Εμπλεκόμενες δομές/υπηρεσίες στην περιοχή του Δήμου:

- **Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας**
- **Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας**
- **Εμπορική Ένωση Ελλήνων Τσιγγάνων**
- **Παράρτημα ΑμεΑ Δυτικής Αθήνας:** Το θεραπευτήριο λειτουργεί ως παράρτημα του Ν.Π.Δ.Δ. “Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής” , που υπάγεται στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας. Στα διαθέσιμα ιδιόκτητα κτήρια του φορέα που αναπτύσσονται σε εδαφική έκταση 20 στρεμμάτων στο Δήμο Αγίας Βαρβάρας, εξυπηρετούνται οι ανάγκες 160 ατόμων με πολλαπλά προβλήματα (νοητική υστέρηση, άνοια, κινητικές αδυναμίες, σύνδρομο Down, νόσος του Hansen,

άστεγοι άποροι) στους οποίους παρέχεται πλήρης ιατροφαρμακευτική κάλυψη υγιεινή διατροφή και υπηρεσίες εργοθεραπείας και φυσικής αποκατάστασης.

- **Γ.Ν. Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής "Η Αγία Βαρβάρα"**

Γ. Εμπλεκόμενες δομές/υπηρεσίες στην ευρύτερη περιοχή

- **Αρμόδια Υπουργεία και υπηρεσίες**
- **Περιφέρεια Αττικής.**
- **Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας – Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης.**
- **Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης:** Υλοποιεί το πρόγραμμα «Πρώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για τη πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης», συνεργασίες σε προγράμματα κοινωνικής ένταξης κ.λπ.
- **Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) - Κέντρο Προώθησης στην Απασχόληση Αιγάλεω**
- **Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας «Άρηξ» των δήμων Αγίας Βαρβάρας, Αιγάλεω και Χαϊδαρίου)**
- **Ελληνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων – Προαγωγής Υγείας.** Υποστηρίζει τη λειτουργία του Δημοτικού ΚΕΠ Υγείας.
- **Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού**
- **Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου**
- **Πανεπιστημιακοί φορείς κ.α**

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Σύντομη περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης

Δεν υπάρχει μεταβολή ως προς το ποσοστό του πληθυσμού Ρομά στο συνολικό τοπικό πληθυσμό.

Οι Ρομά εκτιμάται ότι αποτελούν περίπου το 10% του πληθυσμού της πόλης και παρουσιάζουν υψηλό βαθμό κοινωνικής ενσωμάτωσης, αποτέλεσμα ιστορικών και οικονομικών συγκυριών που διαμορφώθηκαν στην Αγία Βαρβάρα από τη δεκαετία του 1930.

Οι Ρομά της πόλης ζουν σε κανονικές κατοικίες και συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνική ζωή της κοινότητας. Τα παιδιά Ρομά φοιτούν στην προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ αρκετά συνεχίζουν και στην τριτοβάθμια. Πολλοί Ρομά διατηρούν εμπορικά καταστήματα στην πόλη ή εργάζονται ως μισθωτοί, ενώ παράλληλα πολλά άτομα επιδεικνύουν έντονη κοινωνική και πολιτική δραστηριότητα. Η δράση αυτή εκφράζεται μέσα από τη σταθερή συμμετοχή τους σε συλλόγους – ήδη από το 1939 – και στη Δημοτική Αρχή από το 1974.

Η οικονομική κρίση και οι συνθήκες της πανδημίας ανέκοψαν την πορεία προς την πλήρη κοινωνική ένταξη και επηρέασαν αρνητικά την ποιότητα ζωής τους.

Κύριες προκλήσεις εξακολουθούν να αποτελούν η ασταθής φοίτηση και η σχολική διαρροή – παρά τις σημαντικές βελτιώσεις των τελευταίων ετών – καθώς και η δυσκολία πρόσβασης στην αγορά εργασίας, λόγω περιορισμένων προσόντων (εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης) και των επίμονων κοινωνικών στερεοτύπων.

Οι γυναίκες Ρομά αντιμετωπίζουν επιπλέον μορφές ανισότητας, οι οποίες περιορίζουν τη συμμετοχή τους στην εκπαίδευση, την απασχόληση και την κοινωνική ζωή.

Η έκταση των κοινωνικών προβλημάτων αντανακλάται στον αυξημένο αριθμό ωφελούμενων του Παραρτήματος Ρομά του Κέντρου Κοινότητας, το οποίο λειτουργεί στο πλαίσιο της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα των ωφελούμενων των κοινωνικών υπηρεσιών είναι η πολυπροβληματικότητα. Η πλειονότητα όσων Ρομά απευθύνονται στις δημοτικές δομές είναι γυναίκες — κυρίως νέες, άνεργες, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, με χαμηλό μορφωτικό και επαγγελματικό επίπεδο — γεγονός που αναδεικνύει τις πολλαπλές και διασταυρούμενες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Ιδιαίτερα ευάλωτα παραμένουν τα παιδιά, οι έφηβοι και τα ηλικιωμένα άτομα που ζουν σε νοικοκυριά με σύνθετα κοινωνικά προβλήματα.

Συμπερασματικά, οι Ρομά παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη συγκέντρωση προβλημάτων ανεργίας και φτώχειας με όλα τα συνεπαγόμενα προβλήματα συγκριτικά με τον λοιπό τοπικό πληθυσμό.

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

1. Υψηλός βαθμός κοινωνικής ένταξης.
2. Ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση και συμμετοχή Ρομά σε όλες τις βαθμίδες.
3. Συμμετοχή στους θεσμούς/ εκπροσώπηση σε επίπεδο δήμου.
4. Λειτουργία Μορφωτικού Συλλόγου Ελλήνων Τσιγγάνων.
5. Έλλειψη του φαινομένου της παιδικής εργασίας/ επαιτείας.
6. Πολυετής εμπειρία του Δήμου στην ανάπτυξη συνεργασιών και τοπικών προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης καθώς και την αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων.
7. Λειτουργία κοινωνικών, πολιτιστικών και εκπαιδευτικών δομών, καθώς και δομών υποστήριξης της εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, οι οποίες συμβάλλουν ουσιαστικά στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης του πληθυσμού Ρομά.
8. Τεχνικά έργα αναβάθμισης των γειτονιών για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής.

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

1. Υψηλό ποσοστό ανεργίας.
2. Ελλιπείς δεξιότητες και περιορισμένες ευκαιρίες για επαγγελματική εξέλιξη.
3. Χαμηλά εισοδήματα, συχνά κάτω από τα όρια της φτώχειας.
4. Ενεργειακή φτώχεια.
5. Προβλήματα στέγασης λόγω απαγορευτικών μισθωμάτων .
6. Αναλφαβητισμός ενηλίκων.
7. Σχολική διαρροή.
8. Προβλήματα ανισότητας των γυναικών σε οικογενειακό, κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό επίπεδο - Άτυποι γάμοι.
9. Ζητήματα υγείας, κυρίως στους ηλικιωμένους Ρομά, που συνδέονται

	άρρηκτα με τις δυσμενείς συνθήκες φτώχειας. 10. Περιορισμένη συμμετοχή σε υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προσυμπτωματικούς ελέγχους. 11. Μικροπαραβατικότητα
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	Ισχυρή δέσμευση της δημοτικής αρχής για κοινωνική ένταξη και συμπεριληπτική λειτουργία της τοπικής κοινωνίας. 1. Βούληση της πλειοψηφίας του πληθυσμού Ρομά για βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης. 2. Συνεργασία με τοπικούς φορείς και συλλόγους συμπεριλαμβανομένων των συλλόγων Ρομά. 3. Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων για την προώθηση δράσεων κοινωνικής ένταξης και ανάπτυξης. 4. Προώθηση της απασχόλησης Ρομά μέσω των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα προγράμματα της ΔΥΠΑ που αξιοποιεί ο Δήμος.
ΑΠΕΙΛΕΣ	1. Μείωση των κρατικών επιχορηγήσεων προς την τοπική αυτοδιοίκηση. 2. Διατήρηση στερεοτυπικών αντιλήψεων στην κοινότητα των Ρομά και στην ευρύτερη τοπική κοινωνία που παρεμποδίζουν την κοινωνική ένταξη. 3. Αμυντική στάση απέναντι σε πολιτικές ένταξης/ επιφυλακτικότητα. 4. Παθητικότητα λόγω επιδοματικής πολιτικής. 5. Δυσκολία τακτοποίησης των φορολογικών και νομικών ζητημάτων. 6. Κοινωνικός αποκλεισμός και διάκριση στην αγορά εργασίας. 7. Απαίτηση της αγοράς εργασίας για εξειδικευμένες δεξιότητες τις οποίες η πλειοψηφία των Ρομά δεν διαθέτει, περιορίζοντας τις επαγγελματικές τους ευκαιρίες.

Ιεράρχηση θεμάτων ένταξης Ρομά στο Δήμο

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΘΕΜΑΤΟΣ	ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ (1- σημαντικότερο ως 5 - λιγότερο σημαντικό)	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
Υψηλό ποσοστό ανεργίας, ιδιαίτερα γυναικών	1	• Παροχή επαγγελματικής συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης. • Πληροφόρηση σχετικά με διαθέσιμες θέσεις εργασίας. • Ενημέρωση και διασύνδεση με τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης της ΔΥΠΑ. • Ενθάρρυνση συμμετοχής σε προγράμματα πρακτικής άσκησης και μαθητείας για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας. • Υποστήριξη για την αντιμετώπιση της επισφαλούς εργασίας. • Ενίσχυση και υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, σε τομείς που ενδιαφέρουν τον πληθυσμό Ρομά. • Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. • Αναβάθμιση του εμπορικού κέντρου όπου λειτουργούν πολλές επιχειρήσεις Ρομά.
Προβλήματα στέγασης λόγω απαγορευτικών μισθωμάτων - Φτώχεια	3	• Αξιοποίηση προγραμμάτων στέγασης όπως το «Κάλυψη» και το «Στέγαση και Εργασία για Άστεγους». • Λειτουργία δομών παροχής βασικών

		αγαθών. • Νομική συμβουλευτική.
Αναλφαβητισμός , σχολική διαρροή, χαμηλό μορφωτικό επίπεδο	2	• Υλοποίηση προγράμματος αλφαβητισμού για ενήλικες που έχουν εγκαταλείψει το σχολείο πριν το Δημοτικό. • Υλοποίηση προγράμματος ψηφιακού αλφαβητισμού για την ενίσχυση βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων. • Υποστήριξη της προσχολικής αγωγής με σκοπό τη συμπεριληπτική με ίσους όρους εισαγωγή στην εκπαίδευση. • Ενίσχυση του κοινωνικού φροντιστηρίου ως μέτρο πρόληψης της σχολικής διαρροής. • Λειτουργία Σχολής Γονέων για την υποστήριξη της μάθησης και την ενίσχυση του ρόλου της οικογένειας στη σχολική πρόοδο. • Διεύρυνση της θεματολογίας του Δημοτικού Πανεπιστημίου Ελεύθερης Μάθησης με προσθήκη εκπαιδευτικών και πολιτιστικών προγραμμάτων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινότητας.
Προβλήματα ανισότητας των γυναικών σε οικογενειακό, κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό επίπεδο	3	• Διαμόρφωση και λειτουργία χώρου «Καφενείο Γυναικών», ως δομής συσπείρωσης γυναικών από όλες τις κοινωνικές ομάδες, με τμήματα δια βίου μάθησης, υπηρεσίες συμβουλευτικής για θέματα ισότητας, και δράσεις ανάδειξης της γυναικείας δημιουργίας.

		Ψυχολογική και κοινωνική στήριξη από την Κοινωνική Υπηρεσία.
Περιορισμένη συμμετοχή σε υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και προσυμπτωματικούς ελέγχους - Χρόνια προβλήματα υγείας ηλικιωμένων Ρομά	3	- Λειτουργία δημοτικού ΚΕΠ Υγείας για ενημέρωση, υλοποίηση προσυμπτωματικών ιατρικών εξετάσεων και, διασύνδεση με φορείς υγείας. - Λειτουργίας δημοτικών υπηρεσιών πρόληψης άνοιας, φυσικοθεραπευτηρίου και παροχής βοήθειας στο σπίτι. - Διεύρυνση της θεματολογίας του Δημοτικού Πανεπιστημίου Ελεύθερης Μάθησης με σεμινάρια ενημέρωσης για θέματα υγείας και πρόληψης.
Πρώθηση της κοινωνικής συνοχής και συμμετοχής στα κοινά	4	- Πρώθηση της αποδοχής και αλληλεγγύης μέσω καλλιτεχνικών και αθλητικών δραστηριοτήτων συνεργασίας μεταξύ Ρομά και μη Ρομά παιδιών προσχολικής ηλικίας, και μαθητών. - Ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για την πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και των περιστατικών βίας. - Δράσεις ενημέρωσης, ενδυνάμωσης και υποστήριξης της συμμετοχής στα κοινά ειδικότερα των νέων και των γυναικών Ρομά.

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Γενικοί Επιχειρησιακοί στόχοι του Δήμου αναφορικά με τους πληθυσμούς Ρομά

Στο Στρατηγικό Πρόγραμμα 2024-2028 του Δήμου Αγίας Βαρβάρας αναφέρεται το Όραμα του Δήμου για την πόλη και την τοπική κοινωνία και οι στρατηγικοί στόχοι για το διάστημα αναφοράς (απόφαση Δ.Σ 20/2025 ΑΔΑ ΨΟΜΡΩ6Θ-Ε9Υ) .

Β' Στρατηγικός Στόχος έχει τεθεί ο εξής :

«ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ: Πόλη πρότυπο μιας ανοιχτής, συμπεριληπτικής τοπικής κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς. Πόλη που επενδύει στην κοινωνική αλληλεγγύη για την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής, και στη συλλογική προσπάθεια για την ενίσχυση της ποιότητας της τοπικής δημοκρατίας. Πόλη που ενεργεί για την ισότητα των φύλων, την εφαρμογή των αρχών του Π.Ο.Υ. «Υγεία για όλους» την υποστήριξη της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, για τη μείωση της αναντιστοιχίας των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού της με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Φιλική και υποστηρικτική σε κάθε ηλικία. Πόλη πολιτιστικής δημιουργίας και προώθησης της αθλητικής δράσης»

Στο πλαίσιο αυτό ορίστηκαν κατευθυντήριες πολιτικές και ειδικοί στόχοι:

- *Ανάπτυξη δράσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αποδυναμώνουν το κοινωνικό κεφάλαιο:*

Προώθηση των αρχών της ισότητας και της συμπερίληψης στην τοπική κοινωνία. Καταπολέμηση των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών. Δημιουργία ισχυρών δικτύων κοινωνικής προστασίας των ευάλωτων και ευπαθών κοινωνικών ομάδων και της αλληλεγγύης μεταξύ των μελών της τοπικής κοινωνίας.

- *Ανάπτυξη δράσεων για θετικές αλλαγές των δημογραφικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών:*

Εξασφάλιση επάρκειας κοινωνικών υποδομών (υποδομές Παιδείας, Υγείας, Κοινωνικής Προστασίας, Πολιτισμού, Αθλητισμού), της προσβασιμότητάς τους από τους πολίτες όλων των δημοτικών ενοτήτων και της παροχής ποιοτικών υπηρεσιών. Εφαρμογή πολιτικών πρόληψης και προαγωγής της δημόσιας υγείας. Υποστήριξη της εκπαίδευσης. Ενίσχυση των ευκαιριών προσωπικής και κοινωνικής εξέλιξης. Αναβάθμιση της κτιριακής υποδομής καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, αθλητικής εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης.

Ενθάρρυνση της συμμετοχής σε προγράμματα δια βίου μάθησης, καλλιτεχνικής δημιουργίας, άθλησης για όλους.

- *Ανάπτυξη δράσεων για την προώθηση της απασχόλησης και την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας:*

Ενίσχυση δομών/ εργαλείων που συμβάλλουν στην τόνωση της απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας: Υποστήριξη της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, επένδυση σε υποδομές ανάδειξης του εμπορικού κέντρου, ενίσχυση των συμβουλευτικών υπηρεσιών ανέργων και επιχειρήσεων. Ανάπτυξη δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών στην απασχόληση. Προώθηση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Υποστήριξη της καινοτομίας και των εν γένει παραγόντων δημιουργίας μιας ανταγωνιστικής τοπική οικονομίας

- *Προαγωγή της συμμετοχικής διακυβέρνησης για την ενίσχυση της τοπικής δημοκρατίας:*

Καλλιέργεια του αισθήματος του «ανήκειν» και της συλλογικής συνείδησης. Προώθηση των κανόνων της δημοκρατίας και ενθάρρυνση της ενεργούς πολιτότητας μέσω της συμμετοχής των πολιτών στην προτεραιοποίηση των αναγκών, τον αναπτυξιακό σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων. Προώθηση της ισότητας των φύλων στην κοινωνική και πολιτική ζωή και σε θέσεις ευθύνης. Βήμα στη νέα γενιά για συμμετοχή στα κοινά.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι στο Δήμο Αγίας Βαρβάρας οι Ρομά παρουσιάζουν υψηλό βαθμό κοινωνικής ένταξης – με κανονικές κατοικίες σε όλες τις συνοικίες, αρμονικές σχέσεις με το λοιπό πληθυσμό και ενεργό συμμετοχή στην εκπαίδευση, στην τοπική επιχειρηματικότητα, σε τοπικούς φορείς και την τοπική αυτοδιοίκηση - *η αναβάθμιση του ανθρώπινου κεφαλαίου της πόλης σε όλους του τομείς*, όπως περιγράφεται, ενσωματώνει και τον πληθυσμό των Ρομά ως αναπόσπαστο τμήμα του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου.

Στο πλαίσιο αυτό:

*Ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας επιδιώκει την πλήρη κοινωνική και οικονομική ένταξη των Ρομά, ως ισότιμων και ενεργών πολιτών της τοπικής κοινωνίας, σε ένα περιβάλλον χωρίς διακρίσεις, που προάγει την αλληλοκατανόηση, την εμπιστοσύνη και τη συνεργασία μεταξύ όλων των κατοίκων. Μέσα από στοχευμένες πολιτικές εκπαίδευσης, απασχόλησης, κοινωνικής συνοχής και πολιτιστικής ενδυνάμωσης, ο Δήμος επιδιώκει να αντιμετωπίσει τα υφιστάμενα εμπόδια που σχετίζονται με τις χαμηλές εκπαιδευτικές επιδόσεις, τις περιορισμένες επαγγελματικές δεξιότητες, την ανεργία και τα στερεότυπα — τόσο εντός της κοινότητας των Ρομά όσο και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. **Το όραμα του για τους Ρομά συνοψίζεται στη δημιουργία μιας συνεκτικής, δίκαιης και ανοιχτής πόλης, όπου κάθε πολίτης, έχει ίσες ευκαιρίες ανάπτυξης, συμμετοχής και προόδου, όπως ορίζεται και στο Στρατηγικό του Σχέδιο.***

Οι δράσεις που υλοποιούνται ή προγραμματίζονται για την κοινωνική ένταξη και στην βελτίωση των συνθηκών ζωής των Ρομά εντάσσονται σε όλους τους τομείς πολιτικής του δήμου περιλαμβάνοντας:

- Την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος με έργα που προωθούν την ισόρροπη ανάπτυξη όλων των συνοικιών/ γειτονιών του Δήμου με ωφελούμενους τους κατοίκους αυτών Ρομά και μη Ρομά.
- Την αναβάθμιση της προσβασιμότητας και της λειτουργικότητας του εμπορικού κέντρου και την ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας.
- Την ενίσχυση των δομών υποστήριξης της απασχόλησης με την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και αξιοποίηση των προγραμμάτων της ΔΥΠΑ.
- Την ενίσχυση των κοινωνικών εκπαιδευτικών και πολιτιστικών δομών
- Την υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και προώθησης της συνεργασίας μεταξύ των κοινωνικών ομάδων, της συμπεριληπτικής λειτουργίας της τοπικής κοινωνίας και της δημοκρατικής διακυβέρνησης.

Η προσέγγιση αυτή αποτυπώνει τη βούληση του Δήμου Αγίας Βαρβάρας για μια ολιστική και βιώσιμη αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η κοινότητα των Ρομά, στο πλαίσιο της συνολικής κοινωνικής ανάπτυξης της πόλης.

Οι ειδικότερες δράσεις – βασιζόμενες στα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT – περιγράφονται στην τέταρτη ενότητα .

Περιγραφή Διαδικασιών Διαβούλευσης

Η διαβούλευση έγινε καταρχάς σε επίπεδο του Δήμου Αγίας Βαρβάρας μεταξύ των δημοτικών υπηρεσιών/οργανισμών/επιχειρήσεων βάσει της οποίας η Δ/νση Κοινωνικών Υπηρεσιών ετοίμασε σχετικό προσχέδιο.

Ακολούθως η διαδικασία διαβούλευσης του προσχεδίου περιέλαβε:

- ❖ Ανάρτηση στην ηλεκτρονική πύλη του Δήμου
- ❖ Πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων – σχολίων
- ❖ Προώθηση σχετικού Δελτίου Τύπου για την Διαβούλευση
- ❖ Αποστολή της πρόσκλησης και του προσχεδίου σε συλλογικότητες

Η διαδικασία ολοκληρώνεται με την επεξεργασία των ιδεών/προτάσεων που έχουν συγκεντρωθεί και τη σύνταξη του τελικού Τοπικού Σχεδίου Δράσης.

Προτεινόμενες δράσεις ανά πυλώνα και προϋπολογισμός

Προτεινόμενες Δράσεις	Σύνδεση των δράσεων με τους Πυλώνες και τους στόχους της Ε.Σ.Κ.Ε Ρομά	Εκτιμώμενος Αριθμός ωφελούμενων (άτομα/ οικογένειες)	Φορείς Υλοποίησης	Π/Υ ⁵	Πηγές Χρηματοδότησης	Αναμενόμενα αποτελέσματα (άμεσα, μεσοπρόθεσμα & μακροπρόθεσμα) ⁶	Εμπλεκόμενοι Φορείς	
							Κοινωνία των Πολιτών συμπεριλαμβανομένων και των οργανώσεων Ρομά	Φορείς Κεντρικής και Γενικής Κυβέρνησης, Ο.Τ.Α Α΄ και Β΄ βαθμού, Ν.Π.Δ.Δ, Ν.Π.Ι.Δ, κ.τ.λ.
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ								
Δράσεις προώθησης στην Απασχόληση ανέργων και ΑμεΑ Ρομά.	Μέτρο 2.3 Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά σε διαθέσιμες υποστηρικτικές υπηρεσίες ένταξης στην αγορά εργασίας.	Το έτος 600 άτομα	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών - Υπηρεσία προώθησης στην Απασχόληση. ⁷	Το έτος 50.000 €	▪ Ίδιοι πόροι . ▪ ΠΕΠ Αττικής. ▪ Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- ΒΑΑ/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση). ▪ Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.⁸	Άμεσα σε απλές πράξεις και μεσοπρόθεσμα εφόσον απαιτείται πολύπλευρη στήριξη	▪ Περιφέρεια Αττικής ▪ Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας ▪ Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης ΚΠΑ Αιγάλεω, ▪ Δημοτικό Πανεπιστήμιο Ελεύθερης Μάθησης Αγίας Βαρβάρας (σε θέματα ανάπτυξης δεξιοτήτων) ▪ Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας ▪ Εμπορική Ένωση Ελλήνων Τσιγγάνων ▪ Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας	
Υποστήριξη για την αντιμετώπιση της επισφαλούς εργασίας. ⁹	Μέτρο 2.5 Εξειδικευμένες υποστηρικτικές δράσεις για την ενίσχυση της πρόσβασης των Ρομά σε ποιοτική και βιώσιμη απασχόληση και ανάπτυξη δεξιοτήτων απασχολησιμότητας.	Το έτος 50 άτομα	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών - Υπηρεσία προώθησης στην Απασχόληση.	Το έτος 18.000€	▪ Ίδιοι πόροι ▪ ΠΕΠ Αττικής ▪ Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- ΒΑΑ/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση).	Μεσοπρόθεσμα	▪ Περιφέρειας Αττικής ▪ Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας ▪ Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης- ΚΠΑ Αιγάλεω, Γραφείο Εργασίας Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων Αθηνών ▪ Δημοτικό Πανεπιστήμιο Ελεύθερης Μάθησης Αγίας Βαρβάρας (σε θέματα ανάπτυξης δεξιοτήτων) ▪ Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας ▪ Εμπορική Ένωση Ελλήνων Τσιγγάνων ▪ Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας	

⁵ Υπολογίζεται βάσει της προβλεπόμενης ετήσιας αμοιβής των ατόμων που θα απασχοληθούν

⁶ Θα πρέπει να δοθεί μια εκ των τριών επιλογών.

⁷ ΟΕΥ ΦΕΚ 2367/τ. Β/ 2025

⁸ Τομεακά Προγράμματα (Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή, Ψηφιακός Μετασχηματισμός κ.ά.), Προγράμματα Περιφέρειας Αττικής, Προγράμματα του Ταμείου Ανάκαμψης για στήριξη ευπαθών ομάδων, Ολοκληρωμένες Χωροταξικές Επενδύσεις για θέματα κοινωνικής συνοχής Πρόγραμμα Πολίτες Ισότητα, Δικαιώματα και Αξίες (CERV) κ.ά.

⁹ Πολλοί εργαζόμενοι Ρομά, λόγω της έλλειψης δεξιοτήτων, ιδίως στις νέες τεχνολογίες, αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο απώλειας της εργασίας τους

Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των Ρομά και προώθηση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας. (Υπό διαμόρφωση χώρος για τη λειτουργία θερμοκοιτίδας επιχειρήσεων και γραφείων του δήμου Αγίας Βαρβάρας όπου θα παρέχονται και συμβουλευτικές υπηρεσίες).	Μέτρο 2.4 Πρόσβαση ανέργων και ευάλωτων Ρομά σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης γενικού πληθυσμού και ευάλωτων ομάδων.	Το έτος 50 άτομα	Δήμος Αγίας Βαρβάρας.	Το έτος 18.000€	▪ Ίδιοι πόροι. ▪ Συμμετοχή ΒΕΑ, ΠΑΔΑ.	Μακροπρόθεσμα	▪ Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής ▪ Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας (ΒΕΑ) στο πλαίσιο υφιστάμενου Μνημονίου Συνεργασίας. ▪ Εμπορική Ένωση Ελλήνων Τσιγγάνων ▪ Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας
Αναβάθμιση του Εμπορικού Κέντρου Αγίας Βαρβάρας. (άμεσα ωφελούμενοι οι επιχειρήσεις του Εμπορικού Κέντρου συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων Ρομά).	Μέτρο 2.5 Εξειδικευμένες υποστηρικτικές δράσεις για την ενίσχυση της πρόσβασης των Ρομά σε ποιοτική και βιώσιμη απασχόληση και ανάπτυξη δεξιοτήτων απασχολησιμότητας.	Το έτος 25 άτομα	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.	1.034.000€ ¹⁰	Ε.Π Αντώνης Τρίτσης.	Μεσοπρόθεσμα	▪ Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών ▪ Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ							
Στεγαστικό πρόγραμμα «ΚΑΛΥΨΗ»	Μέτρο 2.14 Πρόσβαση των Ρομά σε μη διαχωρισμένη στέγαση και σχετικές διευκολύνσεις.	Το έτος 3 -5 άτομα	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας (μέσω του ΑΣΔΑ.)	Π/Υ κατά έτος	Κρατικός Προϋπολογισμός.	Μακροπρόθεσμα	▪ Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ▪ Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ▪ Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας ▪ Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) - Περιφέρεια Αττικής ▪ Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων
Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για τους Αστεγούς III»	Μέτρο 2.14 Πρόσβαση των Ρομά σε μη διαχωρισμένη στέγαση και σχετικές διευκολύνσεις.	Το έτος 10 άτομα	Η υλοποίηση του Προγράμματος χρηματοδοτείται από πόρους του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, με Αρχή Διαχείρισης τον ΟΠΕΚΑ. (ΑΣΔΑ)	Π/Υ κατά έτος	Κρατικός Προϋπολογισμός.	Μεσοπρόθεσμα	▪ Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ▪ Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ▪ Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας ▪ Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) - Περιφέρεια Αττικής ▪ Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων

¹⁰ Το Έργο έχει υλοποιηθεί και καλύπτει τις γενικότερες ανάγκες ενός εμπορικού κέντρου πόλης.

Εφαρμογή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ).	Μέτρο 1.1. Πρόσβαση των Ρομά σε Επαρκείς Εισοδηματικούς Πόρους και Κοινωνική Ασφάλιση) –Ειδικά Βοηθήματα (1ος πυλώνας ΕΕΕ)	Το έτος 800 άτομα (60% του συνόλου)	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών - Κέντρο Κοινότητας και Παράρτημα Ρομά.	Π/Υ κατά έτος	Κρατικός Προϋπολογισμός.	Άμεσα	- Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας - Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Επιδόματα ΟΠΕΚΑ.	Μέτρο 1.2. Πρόσβαση των Ρομά σε παροχές οικονομικής στήριξης, και υπηρεσίες στήριξης και προστασίας της μητρότητας, της οικογένειας και του παιδιού Μέτρο 1.3. Πρόσβαση των Ρομά με αναπηρία σε επιδοματικές παροχές ΑμεΑ.	Το έτος 600 άτομα	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών - Κέντρο Κοινότητας και Παράρτημα Ρομά.	Π/Υ κατά έτος	Κρατικός Προϋπολογισμός.	Άμεσα	- Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας - Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Λειτουργία δομών άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας: Κοινωνικό Παντοπωλείο, Κοινωνικό Φαρμακείο, Συσσίτιο.	Μέτρο 1.5. Πρόσβαση των Ρομά σε βασικά είδη διαβίωσης	Το έτος 180 άτομα	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών – Τμήμα Υπηρεσιών Υγιούς Γήρανσης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. ¹¹	Π/Υ κατά έτος	ΠΕΠ Αττικής.	Άμεσα	- Περιφέρεια Αττικής - Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων - Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας - Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας - Εκκλησία - Σκλαβενίτης, ΑΒ Βασιλόπουλος, My market, ΜΕΓΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ Α.Ε, ΜΚΟ «GivMed», ΜΚΟ «Ithaca» - Διαδημοτική συνεργασία των κοινωνικών φαρμακείων
Νομική Συμβουλευτική για την αντιμετώπιση φορολογικών και νομικών ζητημάτων (δάνεια) καθώς και για θέματα ισότητας των φύλων.	Μέτρο 1.4. Πρόσβαση των Ρομά σε ευνοϊκές Φορολογικές και Δημοσιονομικές ρυθμίσεις/ ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση ιδιωτικού χρέους	Το έτος 50-70 άτομα	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών - Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας. ¹²	Το έτος 18.000	- Ίδιοι πόροι. - Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- ΒΑΑ/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση).¹³ - Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.¹⁴	Μεσοπρόθεσμα	- Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) - Δυτικός Τομέας Περιφέρειας Αθηνών - Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας - Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας

¹¹ ΟΕΥ ΦΕΚ 2367/τ. Β/ 2025

¹² ΟΕΥ ΦΕΚ 2367/τ. Β/ 2025

¹³ ΤοΚΥ :Υπηρεσίες Κοινωνικής Στήριξης της Κοινωνικής Ένταξης των Ευπαθών Ομάδων

¹⁴ όπως υποσημείωση 8

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ							
Αντιμετώπιση του αναλφαριθμητισμού ενηλίκων.	Μέτρο 2.2 Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά στη γενική εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, ανώτατη εκπαίδευση & δια βίου μάθηση.	Το έτος 5-10 άτομα	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών - Κέντρο Κοινότητας και Παράρτημα Ρομά.	Το έτος 18.000€	- ΠΕΠ Αττικής 2021-2027. - Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.	Άμεσα	- Περιφέρεια Αττικής - Εθνικές ή ευρωπαϊκές ενδεχόμενες υπηρεσίες χρηματοδότησης - Διεύθυνση Δομών Προσχολικής Αγωγής, Δημιουργικής Απασχόλησης & Παιδείας Δήμου Αγίας Βαρβάρας - Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας - Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας
Ψηφιακός αλφαριθμητισμός ηλικιωμένων και εργαζόμενων.	Μέτρο 2.6 Προγράμματα ενεργητικής ένταξης Ρομά/ ευάλωτων ομάδων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο	Το έτος 30 άτομα	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών - Τμήμα Προστασίας Ηλικιωμένων. ¹⁵	Το έτος 18.000€	- Πιλοτικό Πρόγραμμα Ψηφιακής Ενδυνάμωσης των Ηλικιωμένων» και ΑμεΑ. - Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- ΒΑΑ/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση).¹⁶ - Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.	Άμεσα	- Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας - Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) - Δημοτικό Πανεπιστήμιο Ελεύθερης Μάθησης Αγίας Βαρβάρας (σε θέματα ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων) - Εμπορική Ένωση Ελλήνων Τσιγγάνων - Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας - Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας
Παροχή υπηρεσιών φιλοξενίας, φροντίδας και προσχολικής αγωγής βρεφών και νηπίων (Δημοτικοί Βρεφικοί, Βρεφονηπιακοί, Παιδικοί Σταθμοί) καθώς και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών (ΚΔΑΠ, «Κατασκήνωση στην πόλη» κ.ά.) .	Μέτρο 2.13 Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε υπηρεσίες παιδείας, δημιουργικής απασχόλησης, πολιτισμού, αθλητισμού, τουρισμού & αναψυχής.	Το έτος 20-25 παιδιά ¹⁷	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων- Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων/ ΕΕΤΑΑ – Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Δομών Προσχολικής Αγωγής, Δημιουργικής Απασχόλησης & Παιδείας.	Π/Υ κατά έτος	- Ίδιοι πόροι - Υπουργείο Εσωτερικών - ΕΣΠΑ 2021-2027 /ΠΔΕ.	Άμεσα	- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων - ΕΕΤΑΑ

¹⁵ ΟΕΥ ΦΕΚ 2367/τ. Β/ 2025

¹⁶ Υπηρεσίες Κοινωνικής Στήριξης της Κοινωνικής Ένταξης των Ευπαθών Ομάδων

¹⁷ Αντιστοιχούν περίπου στο 15% του συνόλου των εγγεγραμμένων παιδιών (λίγο μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό των Τσιγγάνων στο σύνολο των πολιτών του Δήμου)

Πρώιμη παιδική Παρέμβαση: Ανίχνευση και αξιολόγηση της της σωματικής και συναισθηματικής ανάπτυξης, της υγείας του λόγου, της επικοινωνίας και της μαθησιακής ετοιμότητας (στους δημοτικούς Π.Σ) .	Μέτρο 2.13 Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε υπηρεσίες παιδείας, δημιουργικής απασχόλησης, πολιτισμού, αθλητισμού, τουρισμού και αναψυχής	Περίπου 15% των εγγεγραμμένων.	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Δομών Προσχολικής Αγωγής, Δημιουργικής Απασχόλησης & Παιδείας.	Π/Υ κατά έτος	▪ Ίδιοι πόροι. ▪ Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» ΒΑΑ/ΟΧΕ Δυτικής Αττικής 2021-2027(υπό έγκριση)¹⁸	Άμεσα	▪ Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) ▪ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Οικογένειες των παιδιών
Κοινωνικό φροντιστήριο για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.	Μέτρο 2.2 Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά στη γενική εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, ανώτατη εκπαίδευση & δια βίου μάθηση.	Το έτος 60-90 ¹⁹	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών - Κέντρο Κοινότητας και Παράρτημα Ρομά.	Π/Υ κατά έτος	▪ ΠΕΠ Αττικής 2021-2027. ▪ Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- ΒΑΑ/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση)²⁰ ▪ Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.	Άμεσα	▪ Περιφέρεια Αττικής- Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) ▪ Διεύθυνση Δομών Προσχολικής Αγωγής, Δημιουργικής Απασχόλησης & Παιδείας Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών ▪ Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ▪ Διευθύνσεις Σχολικών Μονάδων του Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων του Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας ▪ Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας
Συμβουλευτική/ επιμόρφωση γονέων.	Μέτρο 1.2. Πρόσβαση των Ρομά σε παροχές οικονομικής στήριξης, και υπηρεσίες στήριξης και προστασίας της μητρότητας, της οικογένειας και του παιδιού	Το έτος 100 ατομικά & σε ομάδες	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών - Κέντρο Κοινότητας και Παράρτημα Ρομά.	Το έτος 18.000€	▪ ΠΕΠ Αττικής 2021-2027. ▪ Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- ΒΑΑ/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση).²¹ ▪ Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.	Άμεσα	▪ Περιφέρεια Αττικής- Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) ▪ Διεύθυνση Δομών Προσχολικής Αγωγής, Δημιουργικής Απασχόλησης & Παιδείας Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών ▪ Διευθύνσεις Σχολικών Μονάδων του Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων του Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας ▪ Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας

¹⁸ Συμπληρωματικές Υπηρεσίες στο πλαίσιο ανίχνευσης φαινομένων Πρώιμης Παιδικής Παρέμβασης

¹⁹ Εξαρτάται από τον διαθέσιμο αριθμό καθηγητών που συναρτάται με το ύψος της χρηματοδότησης

²⁰ Υπηρεσίες Στήριξης της Οικογένειας, Κοινωνικής Φροντίδας και Ανοιχτής Ειδικής Φροντίδας, ενήλικων, εφήβων και παιδιών

²¹ Υπηρεσίες Στήριξης της Οικογένειας, Κοινωνικής Φροντίδας και Ανοιχτής Ειδικής Φροντίδας, ενήλικων, εφήβων και παιδιών

«Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων (2-4 ετών), παιδιών (4-12 ετών) και γονέων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις».	Μέτρο 2.13 Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε υπηρεσίες παιδείας, δημιουργικής απασχόλησης, πολιτισμού, αθλητισμού, τουρισμού και αναψυχής.	150 παιδιά και 15 παιδιά στις παιδικές κατασκηνώσεις για τρία έτη	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών - Κέντρο Κοινότητας και Παράρτημα Ρομά.	ΠΕΠ ΕΣΠΑ 2021 – 2027	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων – ΕΔ ΕΔΚΑ	Άμεσα	- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - ΕΔ ΕΚΔΑ - Περιφέρεια Αττικής - Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας - Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας
Χορήγηση υποτροφιών για προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ).	Μέτρο 2.1 Υποστηρικτικές δράσεις για την ενίσχυση της συμμετοχής των Ρομά στην εκπαίδευση, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την μείωση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης.	Το έτος 3 άτομα	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ)	-€	Κρατικός Προϋπολογισμός	Μακροπρόθεσμα	- Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ), - Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας - Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας - Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά
ΠΡΩΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ							
«Καφενείο Γυναικών» με υπηρεσίες συμβουλευτικής για την ισότητα, τμήμα δια βίου μάθησης και δράσεις ανάδειξης της γυναικείας δημιουργίας.	Μέτρο 4.2 Ενίσχυση της συμμετοχής των Ρομά στην κοινωνική, οικονομική και κοινωνική ζωή και της ανάπτυξης σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας	Το έτος 30-50 άτομα	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών.	Το έτος 36.000€	- Ίδιοι πόροι. - Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- ΒΑΑ/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση).	Μεσοπρόθεσμα	- Περιφέρεια Αττικής - Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) - Δημοτική Επιτροπή Ισότητας - Διεύθυνση Δομών Προσχολικής Αγωγής, Δημιουργικής Απασχόλησης & Παιδείας Δήμου Αγίας Βαρβάρας - Δημοτικό Πανεπιστήμιο Ελεύθερης Μάθησης - Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής - Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΦΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΥΜΠΤΩΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ – ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΡΟΜΑ

Λειτουργίες δημοτικού ΚΕΠ Υγείας και επιμορφωτικές δράσεις του Δημοτικού Πανεπιστημίου Ελεύθερης Μάθησης.	Μέτρο 2.8 Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά σε προγράμματα Αγωγής Υγείας και παρεμβάσεις πρόληψης και προαγωγής Υγείας στο γενικό πληθυσμό με έμφαση στα παιδιά και ευάλωτες ομάδες (Πρωτογενής πρόληψη) Μέτρο 2.2 Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά στη γενική εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, ανώτατη εκπαίδευση & δια βίου μάθηση.	Το έτος 350	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών - Τμήματα Κοινωνικής Προστασίας & Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας και Υγιούς Γήρανσης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης.	Π/Υ κατά έτος	▪ Ίδιοι πόροι. ▪ Ελληνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων.	‘Άμεσα	▪ Ελληνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων ▪ Περιφέρεια Αττικής ▪ Διεύθυνση Δομών Προσχολικής Αγωγής, Δημιουργικής Απασχόλησης & Παιδείας Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Δημοτικό Πανεπιστήμιο Ελεύθερης Μάθησης ▪ Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής ▪ Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας ▪ Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Εμπορική Ένωση Ελλήνων Τσιγγάνων
Υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και πρόληψης της άνοιας.	Μέτρο 2.8 Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά σε προγράμματα Αγωγής Υγείας και παρεμβάσεις πρόληψης και προαγωγής Υγείας στο γενικό πληθυσμό με έμφαση στα παιδιά και ευάλωτες ομάδες (Πρωτογενής πρόληψη)	Το έτος 10-15	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών – Τμήμα Υγιούς Γήρανσης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης.	Π/Υ κατά έτος	▪ Ίδιοι πόροι. ▪ Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- ΒΑΑ/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση)²²	Μεσοπρόθεσμα	▪ Εταιρεία Alzheimer Αθηνών ▪ Περιφέρεια Αττικής -Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) ▪ Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας ▪ Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας

²² Ανοιχτή φροντίδα και βοήθεια των Ηλικιωμένων ή των ατόμων με χρόνιες παθήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των Οικογενειών τους, Πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση της Άνοιας

Φυσικοθεραπευτήριο.	Μέτρο 2.8 Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά σε προγράμματα Αγωγής Υγείας και παρεμβάσεις πρόληψης και προαγωγής Υγείας στο γενικό πληθυσμό με έμφαση στα παιδιά και ευάλωτες ομάδες (Πρωτογενής πρόληψη)	Το έτος 10-15	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών – Τμήμα Υγιούς Γήρανσης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης.	Π/Υ κατά έτος	▪ Ίδιοι πόροι ▪ Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- BAA/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση).²³	Μεσοπρόθεσμα	▪ Περιφέρεια Αττικής -Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) ▪ Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας ▪ Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας
Παροχής νοσηλευτικής φροντίδας στο σπίτι.	Μέτρο 2.7 Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά στο Εθνικό Σύστημα Υγείας και σε ποιοτικές υπηρεσίες και φροντίδας υγείας	Το έτος 25	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών – Τμήμα Υγιούς Γήρανσης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης.	Π/Υ κατά έτος	▪ Ίδιοι πόροι ▪ Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- BAA/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027(υπό έγκριση).²⁴	Άμεσα	▪ Περιφέρεια Αττικής -Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) ▪ Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας ▪ Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας
ΠΡΩΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΑ							
Αποδοχή και αλληλεγγύη μέσω καλλιτεχνικών και αθλητικών δράσεων συνεργασίας μεταξύ Ρομά και μη Ρομά παιδιών, μαθητών και νέων.	Μέτρο 3.1 Δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση του ρατσισμού, των εγκλημάτων μίσους και των διακρίσεων σε βάρος των Ρομά.	Όλοι οι μαθητές Ρομά & νέοι φοιτητές ή ενεργοί σε συλλογικότητες	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών/ Διεύθυνση Δομών Προσχολικής Αγωγής Δημιουργικής Απασχόλησης & Παιδείας / Διεύθυνση Πολιτισμού και Αθλητισμού.	Το έτος 36.000	▪ Ίδιοι πόροι. ▪ Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- BAA/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027(υπό έγκριση)²⁵ ▪ Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.	Άμεσα	▪ Περιφέρεια Αττικής- Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) ▪ Διεύθυνση Δομών Προσχολικής Αγωγής, Δημιουργικής Απασχόλησης & Παιδείας Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Διεύθυνση Πολιτισμού και Αθλητισμού ▪ Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ▪ Διευθύνσεις Σχολικών Μονάδων του Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων του Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας ▪ Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας

²³ Ανοιχτή φροντίδα και βοήθεια των Ηλικιωμένων ή των ατόμων με χρόνιες παθήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των Οικογενειών τους, Πρόληψη και έγκαιρη διάγνωση της Άνοιας

²⁴ Ο.Π

²⁵ Κοινωνικοποίηση - Ενδυνάμωση ευπαθών ομάδων, μεταξύ των οποίων, ευάλωτων παιδιών και εφήβων που διαβιών σε αντίστοιχες οικογένειες, μέσω συμμετοχής σε δημιουργικές δραστηριότητες

Ενδυνάμωση και υποστήριξη της συμμετοχής στα κοινά, με έμφαση στις γυναίκες και τους νέους Ρομά.	Μέτρο 4.1 Ενίσχυση της ενδυνάμωσης των Ρομά, με έμφαση σε νέους και γυναίκες Ρομά.	10-15 γυναίκες & 10-15 νέοι	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών.	Ό.π	▪ Ίδιοι πόροι. ▪ Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- ΒΑΑ/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027(υπό έγκριση)²⁶ ▪ Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.	Άμεσα	▪ Περιφέρεια Αττικής- Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) ▪ Δημοτική Επιτροπή Ισότητας ▪ Διεύθυνση Δομών Προσχολικής Αγωγής, Δημιουργικής Απασχόλησης & Παιδείας Δήμου Αγίας Βαρβάρας ▪ Διεύθυνση Πολιτισμού και Αθλητισμού ▪ Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής ▪ Εκκλησία ▪ Μορφωτικός Σύλλογος Ελλήνων Τσιγγάνων Αγίας Βαρβάρας ▪ Ένωση Ελληνίδων Τσιγγάνων Δήμου Αγίας Βαρβάρας
Ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για την πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και των περιστατικών βίας.	Μέτρο 3.1 Δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση του ρατσισμού, των εγκλημάτων μίσους και των διακρίσεων σε βάρος των Ρομά.	Η τοπική κοινωνία	Δήμος Αγίας Βαρβάρας/ Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών.	Ό.π	▪ Ίδιοι πόροι. ▪ Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής- ΒΑΑ/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027(υπό έγκριση).²⁷ ▪ Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.	Άμεσα	Όλοι οι τοπικοί φορείς

²⁶ Ευαισθητοποίηση της Κοινότητας και κοινές πρωτοβουλίες για την πρόληψη και αντιμετώπιση των διακρίσεων περιστατικών ενδοοικογενειακής και συντροφικής βίας, κακοποίηση παιδιών, φαινομένων bullying στα σχολεία και τις γειτονιές της Δυτικής Αθήνας

²⁷ Ευαισθητοποίηση της Κοινότητας και κοινές πρωτοβουλίες για την πρόληψη και αντιμετώπιση των διακρίσεων περιστατικών ενδοοικογενειακής και συντροφικής βίας, κακοποίηση παιδιών, φαινομένων bullying στα σχολεία και τις γειτονιές της Δυτικής Αθήνας

Πίνακας 2

Τρόπος υλοποίησης και χρονοδιάγραμμα των προτεινόμενων δράσεων

Προτεινόμενες Δράσεις	Προαπαιτούμενες ενέργειες	Σύντομη περιγραφή τρόπου υλοποίησης της δράσης	1 ^ο εξάμ ηνο 2023	2 ^ο εξάμ ηνο 2023	1 ^ο εξάμ ηνο 2024	2 ^ο εξάμ ηνο 2024	1 ^ο εξάμ ηνο 2025	2 ^ο εξάμ ηνο 2025	1 ^ο εξάμ ηνο 2026	2 ^ο εξάμ ηνο 2026	1 ^ο εξάμ ηνο 2027	2 ^ο εξάμ ηνο 2027	1 ^ο εξάμ ηνο 2028	2 ^ο εξάμ ηνο 2028	1 ^ο εξάμ ηνο 2029	2 ^ο εξάμ ηνο 2029	1 ^ο εξάμ ηνο 2030	2 ^ο εξάμ ηνο 2030
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ																		
Δράσεις προώθησης στην Απασχόληση ανέργων Ρομά- Υλοποίηση Επιδοτούμενου προγράμματος απασχόλησης 1.000 Ατόμων με Αναπηρία στους Δήμους της χώρας	Σχεδιασμός και προγραμματισμός δράσεων: Ανάλυση αναγκών και δυνατοτήτων ωφελουμένων Ρομά. Καθορισμός στόχων και μεθοδολογίας. Συνεργασία και συντονισμός με εμπλεκόμενους φορείς: Ορισμός ρόλων για τη διευκόλυνση της διασύνδεσης των Ρομά με τις δράσεις απασχόλησης. Ενημέρωση της κοινότητας Ρομά: Παροχή πληροφόρησης για τα οφέλη και τις δυνατότητες συμμετοχής. Προσέγγιση των οικογενειών μέσω του Παραρτήματος Ρομά και των κοινωνικών υπηρεσιών.	▪ Πρώτη υποδοχή και ταυτοποίηση της κοινωνικής των Ρομά που βρίσκονται σε αδράνεια, αποχή από την απασχόληση, μακροχρόνια ανεργία ή άλλου τύπου ανεργία. ▪ Υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και συμβουλευτικής σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο για τη διασφάλιση βιώσιμης εισόδου στην αγορά εργασίας. ▪ Υπηρεσίες διάγνωσης, προετοιμασίας, επαγγελματικού (ανα)προσανατολισμού και ενημέρωσης-καθοδήγησης για ευκαιρίες και δυνατότητες απασχόλησης. ▪ Συστηματική καταγραφή συμμετοχής και αποτελεσμάτων, αξιολόγηση και αναπροσαρμογή (αν απαιτείται).																

Υποστήριξη για την αντιμετώπιση της επισφαλούς εργασίας.	Σχεδιασμός και προγραμματισμός δράσεων: Ανάλυση αναγκών και δυνατοτήτων ωφελουμένων Ρομά. Καθορισμός στόχων και μεθοδολογίας. Συνεργασία και συντονισμός με εμπλεκόμενους φορείς: Ορισμός ρόλων για τη διευκόλυνση της διασύνδεσης των Ρομά με τις δράσεις αντιμετώπισης της επισφαλούς εργασίας. Σχεδιασμός προγράμματος επιμόρφωσης, με καθορισμό θεματικών ενοτήτων και μεθοδολογίας. Ενημέρωση της κοινότητας Ρομά: Παροχή πληροφόρησης για τα οφέλη και τις δυνατότητες συμμετοχής.	▪ Προαγωγή της «ασφαλούς εργασίας» μέσω συμβουλευτικής σε θέματα πρόληψης επαγγελματικών κινδύνων και αποφυγής ατυχημάτων. ▪ Πρόγραμμα επιμόρφωσης/κατάρτισης σε νέες τεχνολογίες (ψηφιακές δεξιότητες, χρήση Η/Υ, εργαλεία τηλεργασίας). ▪ Παροχή συμβουλευτικής για τη διαχείριση άγχους που συνδέεται με τη γήρανση ή τον επαγγελματικό αποκλεισμό. ▪ Συστηματική καταγραφή συμμετοχής και αποτελεσμάτων, αξιολόγηση και αναπροσαρμογή (αν απαιτείται).													Μέσ ω του νέου ΕΣΠΑ			
Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των Ρομά και προώθηση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας μέσω της θερμοκοιτίδας επιχειρήσεων	Ενημέρωση επιχειρηματιών Ρομά για το Έργο.	▪ Συνεχής ενημέρωση για τις λειτουργίες της δομής. ▪ Διαμόρφωση δράσεων βάσει διαπιστωμένων αναγκών.																
Αναβάθμιση του Εμπορικού Κέντρου Αγίας Βαρβάρας.	Ενημέρωση επιχειρηματιών Ρομά για το Έργο.	▪ Συνεχής ενημέρωση επιχειρηματιών Ρομά για τις λειτουργίες του Εμπορικού Κέντρου και των ωφελειών τους. ▪ Έκδοση Οδηγού.																
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ																		
Υλοποίηση προγραμμάτων ▪ ΚΑΛΥΨΗ ▪ ΣΤΕΓΑΣΗ και ΕΡΓΑΣΙΑ για τους ΑΣΤΕΓΟΥΣ ΙΙΙ	Ενημέρωση στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας για τα προγράμματα. Συνεργασία και συντονισμός με εμπλεκόμενους φορείς: Ορισμός ρόλων για τη διευκόλυνση της διασύνδεσης των ωφελουμένων με τα προγράμματα. Ενημέρωση της κοινότητας Ρομά: Παροχή πληροφόρησης για τα οφέλη και τις δυνατότητες συμμετοχής. Προσέγγιση των οικογενειών μέσω του Παραρτήματος Ρομά και των κοινωνικών υπηρεσιών.	▪ Κινητοποίηση για επανένταξη αστέγων στον κοινωνικό ιστό, μέσω της παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής και εργασιακής επανένταξης ▪ Ανάπτυξη συνέργειας μεταξύ υπηρεσιών για την αντιμετώπιση της έλλειψης στέγης ▪ Αξιοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης και ένταξης στην εργασία													Μέσ ω του νέου ΕΣΠΑ			

Αίτηση ένταξης στο Πρόγραμμα «Ολοκληρωμένα σχέδια τοπικών δράσεων για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας»	Ενημέρωση στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας για τα προγράμματα. Συνεργασία και συντονισμός με εμπλεκόμενους φορείς: Ορισμός ρόλων για τη διευκόλυνση της διασύνδεσης των ωφελουμένων με τα προγράμματα. Ενημέρωση της κοινότητας Ρομά: Παροχή πληροφόρησης για τα οφέλη και τις δυνατότητες συμμετοχής. Προσέγγιση των οικογενειών μέσω του Παραρτήματος Ρομά και των κοινωνικών υπηρεσιών.	- Χαρτογράφηση του πληθυσμού αναφοράς και τεκμηρίωση της ομάδας στόχου με αναφορά σε ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά των ωφελούμενων - Διάγνωση αναγκών και παρακολούθηση των ωφελούμενων																Μέσ ω του νέου ΕΣΠΑ
Εφαρμογή Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ)	Ενημέρωση στελεχών του Κέντρου Κοινότητας σχετικά με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις του. Διασύνδεση των στελεχών του Κέντρου Κοινότητας με τις λοιπές Κοινωνικές Υπηρεσίες.	- Ενημέρωση κοινότητας Ρομά. - Υποστήριξη κατά την ενημέρωση και υποβολή αιτήσεων. - Διασύνδεση με κοινωνικές υπηρεσίες (εφόσον κρίνεται αναγκαία). - Συστηματική καταγραφή της συμμετοχής και των αποτελεσμάτων.																
Επιδόματα ΟΠΕΚΑ	Ενημέρωση στελεχών του Κέντρου Κοινότητας σχετικά με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις του. Διασύνδεση των στελεχών του Κέντρου Κοινότητας με τις λοιπές Κοινωνικές Υπηρεσίες.	- Ενημέρωση κοινότητας Ρομά. - Υποστήριξη κατά την ενημέρωση και την υποβολή αιτήσεων. - Διασύνδεση με κοινωνικές υπηρεσίες (εφόσον κρίνεται αναγκαία). - Συστηματική καταγραφή της συμμετοχής και των αποτελεσμάτων.																
Λειτουργία δομών άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας: Κοινωνικό Παντοπωλείο, Κοινωνικό Φαρμακείο, Συσσίτιο	Ενημέρωση στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας για τις δομές. Συνεργασία και συντονισμός με εμπλεκόμενους φορείς: Ανάλυση αναγκών ωφελουμένων Ρομά και δυνατοτήτων κάλυψης. Αναζήτηση συνεργασιών, χορηγών καθώς και εθελοντών. Ενημέρωση της κοινότητας Ρομά: Παροχή πληροφόρησης για τα οφέλη και τις δυνατότητες συμμετοχής. Προσέγγιση των οικογενειών μέσω του Παραρτήματος Ρομά και των κοινωνικών υπηρεσιών.	- Ενημέρωση κοινότητας Ρομά. - Υποστήριξη κατά την ενημέρωση και την υποβολή αιτήσεων. - Διασύνδεση με κοινωνικές υπηρεσίες (εφόσον κρίνεται αναγκαία). - Συστηματική καταγραφή της συμμετοχής και των αποτελεσμάτων.											Μέσ ω του νέου ΕΣΠΑ					

Νομική Συμβουλευτική για φορολογικά και νομικά ζητήματα καθώς και για θέματα ισότητας των φύλων	Ενημέρωση στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας για την υπηρεσία νομικής συμβουλευτικής. Ενημέρωση της κοινότητας Ρομά: Παροχή πληροφόρησης για τα οφέλη και τις δυνατότητες συμμετοχής. Προσέγγιση των οικογενειών μέσω του Παραρτήματος Ρομά και των κοινωνικών υπηρεσιών.	▪ Παροχή νομικών συμβουλών για οικογενειακά ζητήματα. ▪ Συμβουλευτική σε θέματα κοινωνικής πρόνοιας. ▪ Ενημέρωση για δικαιώματα ηλικιωμένων, ανέργων, ΑμεΑ και άλλων ευάλωτων ομάδων. ▪ Συμβουλευτική σε ζητήματα προστασίας από βία στην οικογένεια. ▪ Συστηματική καταγραφή της συμμετοχής και των αποτελεσμάτων, αξιολόγηση και αναπροσαρμογή (αν απαιτείται).													Μέσ ω του νέου ΕΣΠΑ				
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ																			
Αντιμετώπιση του αναλφαβητισμού ενηλίκων.	Ενημέρωση στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας Σχεδιασμός και προγραμματισμός δράσεων: Ανάλυση αναγκών και δυνατοτήτων ωφελουμένων Ρομά. Καθορισμός στόχων και μεθοδολογίας. Ενημέρωση της κοινότητας Ρομά: Παροχή πληροφόρησης για τα οφέλη και τις δυνατότητες συμμετοχής.																		
Ψηφιακός αλφαβητισμός ηλικιωμένων και εργαζόμενων.	Ενημέρωση των στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας για την υπηρεσία νομικής συμβουλευτικής. Σχεδιασμός και προγραμματισμός δράσεων: Ανάλυση αναγκών και δυνατοτήτων ωφελουμένων Ρομά. Καθορισμός στόχων και μεθοδολογίας. Ενημέρωση της κοινότητας Ρομά: Παροχή πληροφόρησης για τα οφέλη και τις δυνατότητες συμμετοχής.																		
Δημοτικοί Βρεφικοί, Βρεφονηπιακοί, Παιδικοί Σταθμοί & ΚΔΑΠ	Συνεχής ενημέρωση οικογενειών Ρομά	Λειτουργίες των δομών προσχολικής αγωγής και ΚΔΑΠ																	
Πρώιμη παιδική Παρέμβαση	Ενημέρωση των στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας και των δομών προσχολικής αγωγής για το πρόγραμμα. Συνεργασία και συντονισμός με εμπλεκόμενους φορείς με έμφαση	▪ Ανίχνευση/αξιολόγηση: σωματικής και συναισθηματικής ανάπτυξης, λόγου, ομιλίας, επικοινωνίας και μαθησιακής ετοιμότητας. ▪ Συμβουλευτική στους παιδαγωγούς. ▪ Συμβουλευτική γονέων- δικτύωση													Μέσ ω του νέου ΕΣΠΑ				

	τους παιδαγωγούς Ενημέρωση των γονέων παιδιών Ρομά των παιδικών σταθμών και του ΚΔΑΠ και εξασφάλιση της άδειάς τους.	με υπηρεσίες υγείας σε περίπτωση που χρειάζονται πιο εξειδικευμένες παρεμβάσεις ▪ Συστηματική καταγραφή της συμμετοχής και των αποτελεσμάτων, αξιολόγηση και αναπροσαρμογή (αν απαιτείται)															
Κοινωνικό φροντιστήριο	Ενημέρωση των στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας Συνεργασία και συντονισμός με εμπλεκόμενους φορείς για τη διασφάλιση συνεργασιών με έμφαση τους συνεργαζόμενους πανεπιστημιακούς φορείς και τη σχολική κοινότητα. Ενημέρωση των γονέων μαθητών Ρομά όλων των βαθμίδων	▪ Ενισχυτική διδασκαλία ▪ Συμβουλευτικής για παιδιά/εφήβους με άγχος ή ενδοοικογενειακά προβλήματα ▪ Συστηματική καταγραφή της συμμετοχής και των αποτελεσμάτων, αξιολόγηση και αναπροσαρμογή (αν απαιτείται)															
Συμβουλευτική/ επιμόρφωση γονέων	Ενημέρωση των στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας Συνεργασία και συντονισμός με εμπλεκόμενους φορείς για τη διασφάλιση συνεργασιών με έμφαση τους συνεργαζόμενους πανεπιστημιακούς φορείς και τη σχολική κοινότητα. Ενημέρωση των γονέων μαθητών Ρομά όλων των βαθμίδων	▪ Εκπαιδευτικά σεμινάρια ανάπτυξης γονεϊκών δεξιοτήτων ▪ Ατομική συμβουλευτική σε θέματα οικογένειας. ▪ Προώθηση της συνεργασίας με σχολεία, κοινωνικές δομές, υπηρεσίες υγείας κ.λπ. ▪ Αξιολόγηση αποτελεσμάτων - παρακολούθηση αλλαγών στη γονεϊκή συμπεριφορά).												Μέσω του νέου ΕΣΠΑ η επιμορφωση			
Αίτηση ένταξης στο Πρόγραμμα «Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων (2-4 ετών), παιδιών (4-12 ετών) και γονέων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις»	Ενημέρωση των στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας Συνεργασία και συντονισμός με εμπλεκόμενους πολιτισμικούς και αθλητικούς φορείς	▪ Ενημέρωση κοινότητας Ρομά ▪ Ολοκλήρωση γραφειοκρατικών διαδικασιών ▪ Προετοιμασία των βιωματικών εργαστηρίων ▪ Επιλογή παιδιών βάσει κριτηρίων															
Χορήγηση υποτροφιών για προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ)	Ενημέρωση των γονέων και μαθητών Ρομά	▪ Ενημέρωση κοινότητας Ρομά ▪ Ολοκλήρωση γραφειοκρατικών διαδικασιών															

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ																	
«Καφενείο Γυναικών» με υπηρεσίες	Ενημέρωση των στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας, της Δια βίου Μάθησης και των πολιτιστικών και αθλητικών τμημάτων . Συνεργασία και συντονισμός με εμπλεκόμενους φορείς για τη διασφάλιση συνεργασιών. Ενημέρωση της κοινότητας Ρομά: Προσέγγιση των γυναικών μέσω του Παραρτήματος Ρομά και των κοινωνικών υπηρεσιών.	▪ Συμβουλευτική για την ισότητα ▪ Λειτουργίες δια βίου μάθησης ▪ Δράσεις ανάδειξης της γυναικείας δημιουργίας															
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΦΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΥΜΠΤΩΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ – ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΡΟΜΑ																	
Λειτουργίες δημοτικού ΚΕΠ Υγείας και επιμορφωτικές δράσεις του Δημοτικού Πανεπιστημίου Ελεύθερης Μάθησης	Ενημέρωση της κοινότητας Ρομά: Προσέγγιση των οικογενειών μέσω του Παραρτήματος Ρομά και των κοινωνικών υπηρεσιών.	▪ Ενημερωτικές ημερίδες από το ΚΕΠ Υγείας και σεμινάρια από το Δημοτικό Πανεπιστήμιο Ελεύθερης Μάθησης ▪ Προσυμπτωματικοί έλεγχοι νοσημάτων ▪ Διασύνδεση με φορείς υγείας ▪ Συστηματική καταγραφή της συμμετοχής και των αποτελεσμάτων, αξιολόγηση και αναπροσαρμογή (αν απαιτείται)															
Υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και πρόληψης της Άνοιας	Ενημέρωση των στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας Συνεργασία και συντονισμός με εμπλεκόμενους φορείς για τη διασφάλιση συνεργασιών. Ενημέρωση της κοινότητας Ρομά: Προσέγγιση των οικογενειών μέσω του Παραρτήματος Ρομά και των κοινωνικών υπηρεσιών.	▪ Προληπτικός έλεγχος μνήμης και γνωστικών λειτουργιών. ▪ Υποστήριξη της ψυχικής και σωματικής υγείας με κατ’οίκον επισκέψεις ▪ Άμεση παρέμβαση σε περιπτώσεις έκτακτων περιστατικών ▪ Εφαρμογή προγραμμάτων νοητικής ενδυνάμωσης ▪ Ενημέρωση και ψυχολογική υποστήριξη για φροντιστές. ▪ Συνεργασία με τοπικές μονάδες υγείας για έγκαιρη παραπομπή και παρακολούθηση. ▪ Συστηματική καταγραφή της συμμετοχής και των αποτελεσμάτων, αξιολόγηση και αναπροσαρμογή (αν απαιτείται)												Μέσ ω του νέου ΕΣΠΑ			

Φυσικοθεραπευτήριο	Ενημέρωση των στελεχών της Κοινωνικής Υπηρεσίας Συνεργασία και συντονισμός με εμπλεκόμενους φορείς για τη διασφάλιση συνεργασιών. Ενημέρωση της κοινότητας Ρομά: Προσέγγιση των οικογενειών μέσω του Παραρτήματος Ρομά και των κοινωνικών υπηρεσιών.	▪ Θεραπευτικά προγράμματα αποκατάστασης μετά από παραπεμπτικό Ιατρού ▪ Εκπαίδευση ηλικιωμένων και οικογενειών σε σωστές εργονομικές πρακτικές για την καθημερινή ζωή. ▪ Συστηματική καταγραφή της συμμετοχής και των αποτελεσμάτων, αξιολόγηση και αναπροσαρμογή (αν απαιτείται).													Μέσ ω του νέου ΕΣΠΑ					
Παροχής νοσηλευτικής φροντίδας στο σπίτι	Μέσω της υπηρεσίας Βοήθειας στο σπίτι	Νοσηλευτικές λειτουργίες																		
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΑ																				
Αποδοχή και αλληλεγγύη μέσω καλλιτεχνικών και αθλητικών δράσεων συνεργασίας μεταξύ Ρομά και μη Ρομά παιδιών, μαθητών και νέων	Καταγραφή αναγκών σε συνεργασία με σχολεία, συλλόγους γονέων και τοπικές δομές. Δημιουργία δικτύου συνεργασίας (σχολεία, Διεύθυνση Παιδείας, κοινωνικές υπηρεσίες, αθλητικοί και πολιτιστικοί σύλλογοι). Σχεδιασμός προγράμματος δραστηριοτήτων (καλλιτεχνικών/αθλητικών), προσαρμοσμένων ανά ηλικία και κοινότητα. Ενημέρωση και κινητοποίηση γονέων και παιδιών για τη συμμετοχή στις δράσεις. Καθορισμός μηχανισμού αξιολόγησης.	▪ Ανίχνευση και καταγραφή φαινομένων λεκτικής, ψυχολογικής ή σωματικής βίας στα σχολεία και στις γειτονιές. ▪ Συνεργασία με εκπαιδευτικούς και τοπικούς φορείς για την αναγνώριση και πρόληψη «κρυφών» μορφών βίας. ▪ Ενημέρωση παιδιών και γονέων για την ανάπτυξη δεξιοτήτων αυτοεπίγνωσης, διαχείρισης συναισθημάτων και πρόληψης ▪ Υλοποίηση πολιτιστικών και αθλητικών δράσεων που προάγουν την αποδοχή, τη συνεργασία και την καταπολέμηση του σχολικού εκφοβισμού. ▪ Παρακολούθηση, αξιολόγηση και αναπροσαρμογή των δράσεων, με βάση τα αποτελέσματα συμμετοχής.																		
Ενδυνάμωση και υποστήριξη της συμμετοχής στα κοινά, με έμφαση στις γυναίκες και τους νέους Ρομά.	Χαρτογράφηση αναγκών γυναικών και νέων Ρομά (μέσω επαφής με κοινότητα, σχολεία, κοινωνικές υπηρεσίες). Συνεργασία με τοπικούς φορείς (συλλόγους γυναικών, σχολεία, πολιτιστικά και αθλητικά σωματεία). Ανάπτυξη δικτύου γυναικών-μεντόρων και επιλογή θεματικών πεδίων mentoring Σχεδιασμός προγραμμάτων για δημιουργικές δράσεις, άθληση και συμμετοχή στα κοινά.	▪ Ενδυνάμωση γυναικών που βρίσκονται σε αδράνεια ή υποαπασχολούνται, με στόχο τη στήριξη της κοινωνικής τους ένταξης και της θέσης τους στην οικογένεια, την κοινότητα και την εργασία — σε συνέργεια με τις δράσεις του «Καφενείου Γυναικών». ▪ Προγράμματα mentoring από γυναίκες-πρότυπα που δραστηριοποιούνται σε επαγγελματικούς και κοινωνικούς χώρους. ▪ Δραστηριότητες άθλησης και πολιτισμού για την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, της συνεργασίας και της κοινωνικής συμμετοχής													Μέσ ω του νέου ΕΣΠΑ					

	Ενημέρωση και κινητοποίηση της κοινότητας Ρομά για συμμετοχή στις δράσεις.	παιδιών και νέων. ▪ Ενθάρρυνση της συμμετοχής μαθητών και νέων στους τοπικούς πολιτιστικούς θεσμούς και δράσεις του Δήμου. ▪ Συστηματική καταγραφή της συμμετοχής και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, με αναπροσαρμογή (όπου απαιτείται).															
Ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για την πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και των περιστατικών βίας	Χαρτογράφηση αναγκών. Συνεργασία με τοπικούς φορείς Ανάπτυξη δικτύου γυναικών-μεντόρων και επιλογή θεματικών πεδίων mentoring Σχεδιασμός δράσεων Ενημέρωση και κινητοποίηση της κοινότητας Ρομά για συμμετοχή στις δράσεις.	▪ Ομαδικές Δημιουργικές δραστηριότητες ενεργοποίησης, εμπιστοσύνης, εχεμύθειας, ασφάλειας, αλληλεγγύης, συμπερίληψης, συνεργασίας και κοινωνικοποίησης															
Υπηρεσίες Συμβουλευτικής και Κοινωνικής Υποστήριξης από τις υπηρεσίες και δομές της Διεύθυνσης Κοινωνικών Υπηρεσιών	(δες λειτουργίες των Κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου)	▪ Ατομικές και ομαδικές συνεδρίες συμβουλευτικής για την υποστήριξη των ωφελούμενων. ▪ Συστηματική καταγραφή της συμμετοχής και των αποτελεσμάτων, αξιολόγηση και αναπροσαρμογή (αν απαιτείται).															

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Συμβατότητα και προγραμματισμός δράσεων με τα Περιφερειακά Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ΕΚΤ+ & ΕΤΠΑ)

Πεδία δράσεων που μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από τα Περιφερειακά Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ΕΚΤ+ & ΕΤΠΑ)	Εξειδίκευση περιγραφή δράσης που σχεδιάζεται να υλοποιηθεί	Οικισμό ή οικισμούς που θα καλύψει η δράση	Αριθμός ωφελούμενων Ρομά	Εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης	Εκτιμώμενο ύψος συνολικού προϋπολογισμού	Χρηματοδότηση ΠΕ.Π ΕΣΠΑ 2021-2027 (ΕΚΤ+ & ΕΤΠΑ)	Άλλη πηγή χρηματοδότησης
Επιχορήγηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών απασχόλησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών ηλικίας 20 έως 44 ετών, που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες, όπως οι Ρομά.	Οι δράσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας Ρομά του Πίνακα 1	Όλη την κοινότητα Ρομά	20	Όλο το διάστημα του Σχεδίου Δράσης	Σημείωση	ΠΕΠ Αττικής. Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής-BAA/OXE Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση). Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. ²⁸	Ίδιοι πόροι.
Νέες θέσεις εργασίας για περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες, όπως οι Ρομά	Οι δράσεις υποστήριξης της απασχόλησης των Ρομά του Πίνακα 1	Όλη την κοινότητα Ρομά	5% των ωφελουμένων της υπηρεσίας απασχόλησης ²⁹	Όλο το διάστημα του Σχεδίου Δράσης		ΠΕΠ Αττικής. Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής-BAA/OXE Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση). Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.	Ίδιοι πόροι.

²⁸ Τομεακά Προγράμματα (Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή, Ψηφιακός Μετασχηματισμός κ.ά.), Προγράμματα Περιφέρειας Αττικής, Προγράμματα του Ταμείου Ανάκαμψης για στήριξη ευπαθών ομάδων, Ολοκληρωμένες Χωροταξικές Επενδύσεις για θέματα κοινωνικής συνοχής Πρόγραμμα Πολίτες Ισότητα, Δικαιώματα και Αξίες (CERV) κ.ά.

²⁹ Ο αριθμός των ατόμων Ρομά ή μη Ρομά που εντάσσονται στην αγορά εργασίας εξαρτάται από τις διαθέσιμες θέσεις βάσει των προσόντων τους και συνήθως είναι μικρός

Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού (υπηρεσίες συμβουλευτικής & κατάρτισης, επιδότησης ενοικίου, ευαισθητοποίησης & ενημέρωσης του πληθυσμού των Ρομά, αλλά και της ευρύτερης κοινότητας με απώτερο στόχο την ένταξη των ωφελούμενων στην απασχόληση.	Οι δράσεις υποστήριξης της απασχόλησης των Ρομά του Πίνακα 1	Όλη την κοινότητα Ρομά και η ευρύτερη	800 Ρομά	Όλο το διάστημα του Σχεδίου Δράσης		ΠΕΠ Αττικής. Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής-BAA/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση). Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. ³⁰	Ίδιοι πόροι.
Λοιπές δράσεις υποστήριξης των Ρομά για βελτίωση συνθηκών διαβίωσης (Ομάδες διαχείρισης χώρων μετεγκατάστασης και Βελτίωσης συνθηκών διαβίωσης).	Δράσεις ισόρροπης αστικής ανάπτυξης γίνονται σε όλη την πόλη καθώς οι Ρομά διαμένουν σε κάθε γειτονιά μαζί με τον λοιπό πληθυσμό.	Όλη την κοινότητα Ρομά	Από τα Έργα και Δράσεις όλων των αξόνων πολιτικής του Δήμου, το σύνολο της κοινότητας Ρομά και από προγράμματα ΕΣΠΑ για αστέγους 15 άτομα κατ'έτος	Όλο το διάστημα του Σχεδίου Δράσης		ΠΕΠ Αττικής. Συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα περιβαλλοντικής, αστικής, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης	Ίδιοι πόροι.
Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων, παιδιών σχολικής ηλικίας/εφήβων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις.	Οι δράσεις υποστήριξης της των παιδιών προσχολικής ηλικίας μαθητών και εφήβων Ρομά του Πίνακα 1	Όλη την κοινότητα Ρομά	15	Όλο το διάστημα του Σχεδίου Δράσης		ΠΕΠ Αττικής 2021-2027. Πρόγραμμα «Καθιστώντας την αλληλεγγύη πράξη: Μαζί για την Κοινωνική Πρόοδο» Περιφέρεια Αττικής-BAA/ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας 2021-2027 (υπό έγκριση). Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.	Ίδιοι πόροι.
Capacity building για φορείς σχετικούς με την κοινωνική ένταξη για Ρομά (Οργανώσεις Ρομά και Φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών).	Μέσω των συνεργασιών με τους φορείς Ρομά στο πλαίσιο όλων των δράσεων	Φορείς Ρομά	10-15 άτομα	Όλο το διάστημα του Σχεδίου Δράσης		ΠΕΠ Αττικής 2021-2027. Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.	Ίδιοι πόροι.
Δημιουργία Παραρτήματος Ρομά στα πλαίσια λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας (όπου δεν υφίστανται και κρίνεται απαραίτητο με βάση τις τοπικές ανάγκες).	Υλοποιείται	Φορείς Ρομά		Όλο το διάστημα του Σχεδίου Δράσης		ΠΕΠ Αττικής 2021-2027. Ενδεχόμενα νέα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.	Ίδιοι πόροι.

³⁰ Τομεακά Προγράμματα (Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή, Ψηφιακός Μετασχηματισμός κ.ά.), Προγράμματα Περιφέρειας Αττικής, Προγράμματα του Ταμείου Ανάκαμψης για στήριξη ευπαθών ομάδων, Ολοκληρωμένες Χωροταξικές Επενδύσεις για θέματα κοινωνικής συνοχής Πρόγραμμα Πολίτες Ισότητα, Δικαιώματα και Αξίες (CERV) κ.ά.

Υπογραφή και σφραγίδα Δημάρχου ή αρμόδιου Αντιδημάρχου	
---	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Βασικές διευκρινίσεις

1. Ο Προϋπολογισμός των δράσεων είναι ενδεικτικός γιατί: Οι κοινωνικές υπηρεσίες παρέχονται **προς όλους τους πολίτες** συμπεριλαμβανομένων ευπαθών ομάδων (κυρίως Ρομά) από μόνιμο προσωπικό του Δήμου, από το προσωπικό του Κέντρου Κοινότητας και του Παραρτήματος Ρομά, καθώς και από το προσωπικό που προσλαμβάνεται στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Κατά συνέπεια, για δράσεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, υπολογίζεται ο αριθμός των επιστημόνων που θα απασχοληθούν βάσει της εκτίμησης του αριθμού ωφελούμενων Ρομά, ενώ στις λοιπές περιπτώσεις αναφέρεται ότι καλύπτονται οικονομικά από τον ετήσιο προϋπολογισμό του Δήμου.
2. Ο εκτιμώμενος αριθμός ωφελούμενων Ρομά βασίζεται αφενός στην εμπειρία της Διεύθυνσης Κοινωνικών Υπηρεσιών του Δήμου και αφετέρου στον πληθυσμό των Ρομά στην πόλη. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το προσδοκώμενο στην πορεία προς την πλήρη κοινωνική ένταξη είναι η σταδιακή μείωση του αριθμού ωφελουμένων Ρομά από τις υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης ανέργων και απόρων και η αύξηση των ωφελούμενων στις υπηρεσίες απασχόλησης, εκπαίδευσης και κοινωνικής συμμετοχής.
3. Οι Υπηρεσίες Συμβουλευτικής και Κοινωνικής Υποστήριξης από τις υπηρεσίες και δομές της Διεύθυνσης Κοινωνικών Υπηρεσιών περιλαμβάνουν αντικειμενικά τα άτομα όλων των άλλων δράσεων (σημείο αναφοράς)
4. Μετά το 2028 δεν αναφέρονται (πλην των σταθερών κοινωνικών υπηρεσιών) δράσεις, γιατί δεν γνωρίζουμε τι είναι δυνατό να αξιοποιηθεί από το ΕΣΠΑ ή άλλες χρηματοδοτικές πηγές.